

HORIZON

ZONIËNWOUD

Tweede jaarrapport strategisch project HORIZON

Connectiviteit met het Zoniënwoud

Inhoud

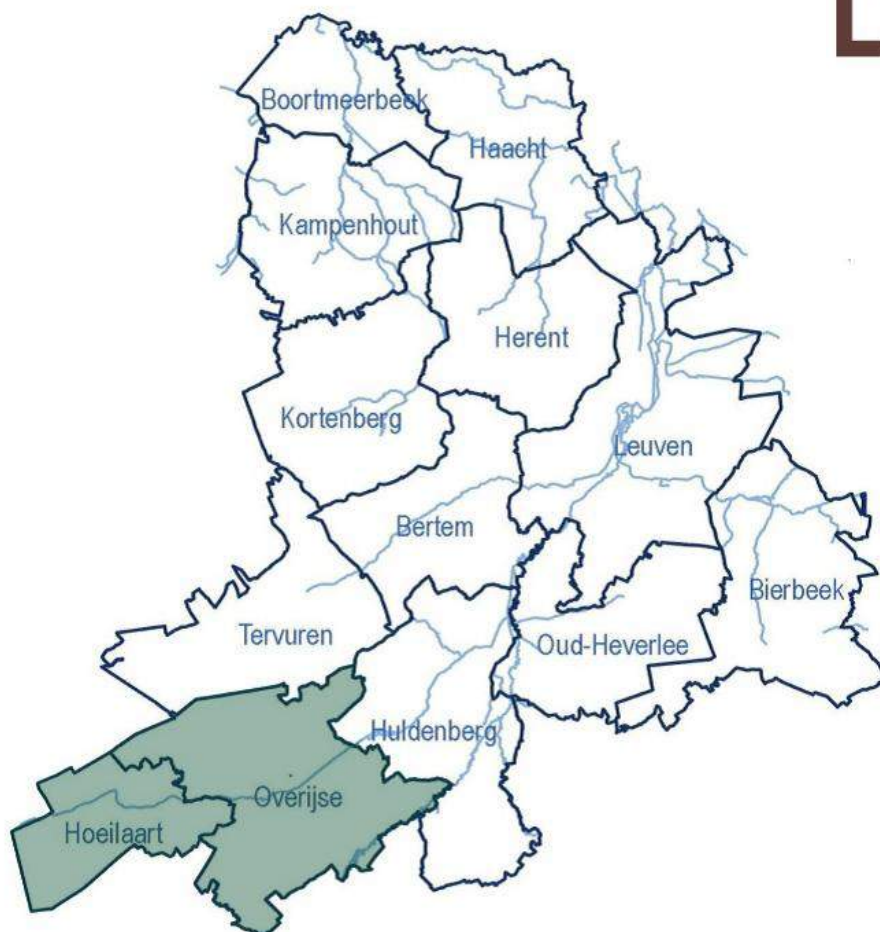
1. Kennismaking met het HORIZON-project	4
2. Uitgevoerde activiteiten	6
2.1 Opstart en projectstructuur	6
2.1.1 Werkafspraken tussen de projectpartners	6
2.1.2 Kennismaking en inventarisatie	6
2.1.3 Opzet projectstructuur	6
2.1.4 Introductie en aftoetsing doelstellingen HORIZON bij samenwerkingspartners	10
2.2 Voortgang deelprojecten	10
2.2.1 Visie onthaalpoorten	10
2.2.2 Actiepunt Poort Groenendaal	12
2.2.3 Actiepunt Poort Jezus-Eik	26
2.2.4 Actiepunt Open ruimteverbindingen via binnengebieden	32
2.2.5 Actiepunt Communicatie en sensibilisatie	38
2.2.6 Actiepunt Project optillen naar een bovenlokaal niveau	39
3. Doorkijk vijfde en zesde semester	44
3.1 Actiepunt Poort Groenendaal	44
3.2 Actiepunt Poort Jezus-Eik	44
3.3 Actiepunt Open ruimteverbindingen via binnengebieden	44
3.4 Actiepunt Communicatie en sensibilisatie	45
3.5 Actiepunt Project optillen naar een bovenlokaal niveau	45

Bijlagen

1. Overlegmomenten van de projectcoördinator per deelproject	46
2. Vorming	55
3. Samenstelling overlegorganen	55
4. Collegebesluiten deelname partnergemeenten aan LI IJsevallei	61

Periode: september 2015 - maart 2016

Uitvoerder: Regionaal Landschap Dijleland vzw

Contactgegevens projectcoördinator HORIZON

Tanya Cerulus: tanya.cerulus@rld.be

Regionaal Landschap Dijleland vzw

Interleuvenlaan 64

3001 Heverlee

tel: 016 – 40 85 58

info@rld.be – www.rld.be

Foto cover:

Luchtfotografie: Peter Arkesteyn © 2014

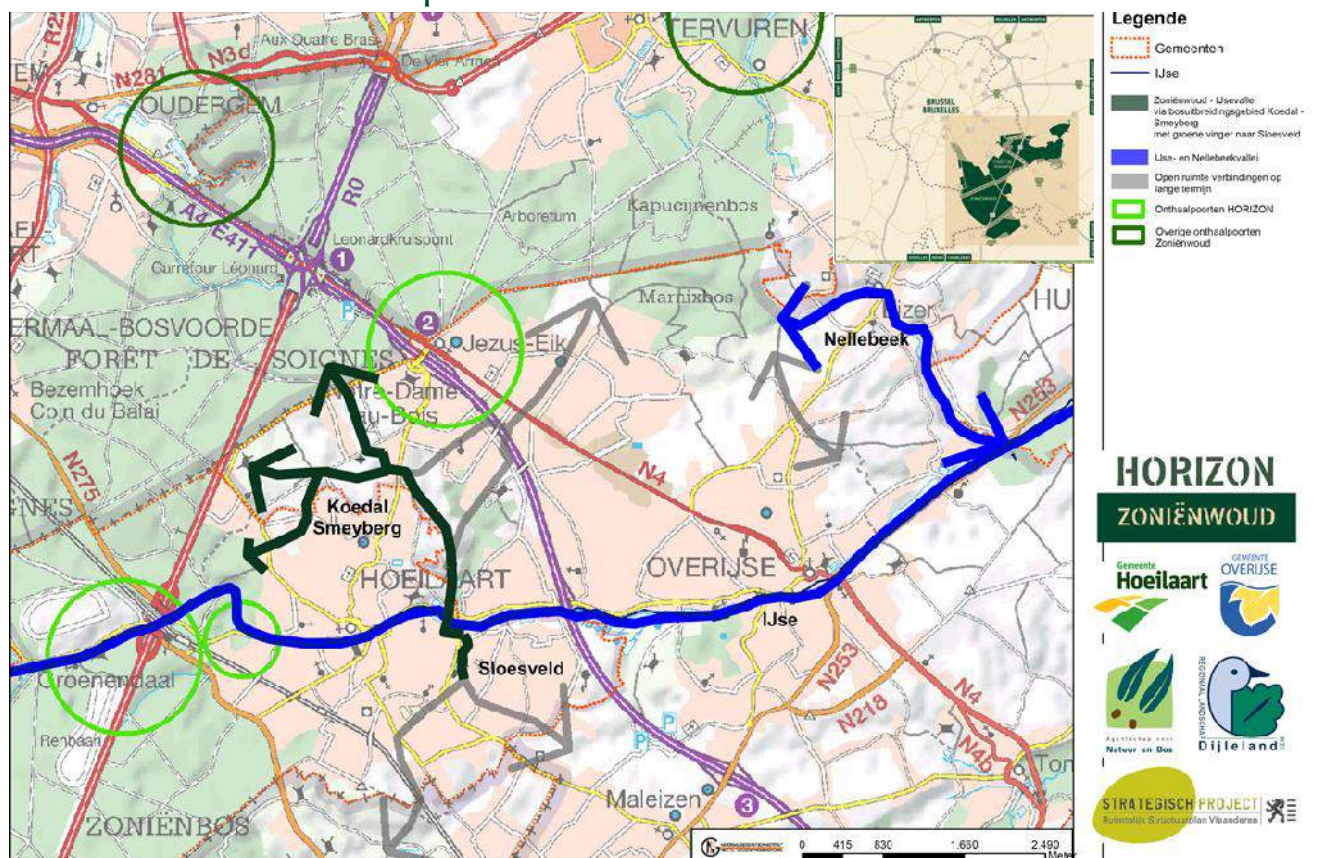
peter@arkesteyn.eu - 0474/68.48.75

1. Kennismaking met het HORIZON-project

In het kader van de vierde oproep voor subsidiëring van de projectcoördinatie van strategische projecten in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen dienden de gemeenten Hoeilaart en Overijse, onder impuls van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), in de loop van 2012 een projectaanvraag in met als titel 'Op zoek naar connectiviteit met het Zoniënwoud. Functieversterking van de open ruimte binnen het bebouwd perifeer landschap ten zuidoosten van het Vlaams strategisch gebied rond Brussel.'

In 2013 keurde Ruimte Vlaanderen een subsidiebedrag van 180.000 euro goed voor een periode van 3 jaar. Daarmee kon het projectteam in maart 2014 het startschot geven van het strategisch project HORIZON. Dit acroniem geeft aan dat het project de ambitie heeft om samen met Hoeilaart en Overijse via open Ruimte-verbindingen en poorten te streven naar een sterkere Interactie met het ZONIënwoud, zoals weergegeven op onderstaande figuur.

Projectgebied HORIZON met indicatie van te realiseren open ruimteverbindingen en onthaalpoorten in Groenendaal en Jezus-Eik

Bron: projectcoördinatie HORIZON

Samen met mede-projectpartners Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), Regionaal Landschap Dijleland vzw (RLD) en cofinancierder Ruimte Vlaanderen, willen de gemeenten Hoeilaart en Overijse de visie op het bebouwd perifeer landschap uit het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen en de structuurvisie van het Zoniënwoud operationaliseren.

De klemtoon binnen het HORIZON-project ligt op de realisatie en bestendiging van groenstructuren tussen en doorheen het bebouwd perifeer landschap, afgestemd op de randstedelijke noden. Deze groenstructuren kunnen mee gerealiseerd worden door de resterende open ruimte binnen het bebouwde landschap hier een duidelijke rol in te laten spelen, en zo ook de verstedelijking duidelijk te begrenzen. Het project zal hier op korte termijn minstens de volgende gebieden mee inschakelen (zie overzichtskaart): het bosuitbreidingsgebied Koedal-Smeijberg en het woonuitbreidingsgebied

Sloesveld in Hoeilaart waarlangs een groene verbinding wordt uitgebouwd (groene pijl). Het woonreservegebied tussen de Schransdreef en de Louis Gunsstraat in Overijse (grijze pijl) zal op middellange termijn mee ingeschakeld worden.

Daarnaast zal ook sterk worden ingezet op het verder uitwerken van de vallei-as van de IJse als groenblauwe ruggengraat doorheen de gemeenten. Door de verschillende groenstructuren te vrijwaren en uit te bouwen tot een samenhangend, ecologisch en recreatief groenblauw netwerk, wensen de gemeenten het Zoniënwoud sterker te verbinden met de bebouwde omgeving en de band met hun naaste groene longen te versterken. Op bovenlokaal niveau zal dit groenblauwe netwerk het Zoniënwoud tevens verbinden met andere grote boscomplexen zoals het Meerdaalwoud.

Om de recreatieve druk van en naar het Zoniënwoud op een betere manier te kanaliseren, wensen de gemeenten ook twee toeristische poorten uit te werken die bezoekers zowel naar het Zoniënwoud, het groenblauwe netwerk als de centra van de gemeenten leiden. In overeenstemming met de structuurvisie van het Zoniënwoud wordt in Hoeilaart de stationsomgeving van Groenendaal als poort ontwikkeld met een ondersteunende instapplaats aan de Koningsvijvers. In Overijse werd de dorpskern van Jezus-Eik als te ontwikkelen poort geselecteerd.

Het beschermen en uitbouwen van open ruimteverbindingen en het ontwikkelen van recreatieve onthaalpoorten zijn de twee voornaamste actiepunten binnen het project. Zowel tijdens de visievorming als bij de concrete uitwerking wordt veel aandacht besteed aan het creëren van draagvlak bij de betrokken administraties, lokale verenigingen en bedrijven, bewoners, bezoekers en andere belanghebbenden. Dat gebeurt o.a. door de organisatie van werkgroepen per deelproject. Daarnaast zullen er ook communicatie- en sensibilisatieacties worden opgezet zoals de lancering van de projectwebsite¹ en zal er actie worden ondernomen om het project op te tillen naar het bovenlokale niveau. Dat kan door op verschillende vlakken aansluiting te zoeken bij zowel de andere Vlaamse gemeenten waarop 'het bebouwd perifeer landschap' en de structuurvisie van het Zoniënwoud betrekking hebben, als het Brusselse en Waalse gewest waarin het Zoniënwoud mee gelegen is. Naarmate het project vordert, zal steeds meer worden ingezet op deze laatste actiepunten.

¹ De vorderingen binnen het HORIZON-project kunnen eveneens worden opgevolgd via het onderdeel strategische projecten op de website van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

2. Uitgevoerde activiteiten

2.1 Opstart en projectstructuur

2.1.1 *Werkafspraken tussen de projectpartners*

Het project ging van start op 1 maart 2014. Al voor de start werden werkafspraken gemaakt tussen de verschillende projectpartners (RLD vzw, gemeente Hoeilaart, gemeente Overijse, ANB en afdeling gebieden en projecten van Ruimte Vlaanderen) in verband met de plaats van tewerkstelling, de verdeling van de loon- en werkingskosten van de projectcoördinator en de interne opvolging van het project.

Deze werden herbevestigd tijdens de startvergadering met Ruimte Vlaanderen (24/03/2014) waarop de projectcoördinator werd voorgesteld en verdere afspraken werden gemaakt omtrent de (half)jaarlijkse rapportering en het verkrijgen van de 180.000€ subsidie die Ruimte Vlaanderen aan het HORIZON-project toekent als bijdrage in de loon- en werkingskosten van de projectcoördinatie. Dhr. Tom Van Rensbergen gaf ook bijkomende toelichtingen bij de mogelijkheid tot het aanvragen van een subsidie voor de verwerving van gronden, constructies of gebouwen en de aandachtspunten die Ruimte Vlaanderen formuleerde in functie van de verdere concretisering van het strategisch project.

2.1.2 *Kennismaking en inventarisatie*

Tijdens de eerste weken van het project werd kennisgemaakt met de partners van het project en werd een inventaris opgemaakt van alle bestaande visies, plannen, studies en lopende projecten met betrekking tot de open ruimte van de twee partnergemeenten. Deze documenten alsook de GEO GIS data werden in digitale vorm bekomen bij de projectpartners of opgevraagd bij de verschillende instanties en auteurs. Vervolgens werd bij de verschillende projectpartners nagegaan wat hun status is, of er eventuele gevoeligheden zijn die meespelen en in welke mate de plannen en voorgestelde maatregelen nog actueel zijn en al dan niet gedragen door alle partners.

2.1.3 *Opzet projectstructuur*

Al voor de start van het project werd beslist dat het **Dagelijks bestuur** bestaat uit een vertegenwoordiger van elke partnergemeente (telkens een stedenbouwkundige), de regiobeheerder van Groenendaal bij ANB, de coördinator van RLD vzw en de projectcoördinator en dat zij tijdens de opstartfase van het project om de twee à drie weken samenkomen. Vanaf juli 2014 daalde de vergaderfrequentie tot maximum eens per maand en pleegt de projectcoördinator meer bilateraal overleg met de afzonderlijke projectpartners.

Tijdens de 1ste vergadering met het Dagelijks bestuur van het project op 19 maart 2014 werd het project voorgesteld en besproken welke verwachtingen en gevoeligheden er leven rond het project bij de twee partnergemeenten, ANB en RLD vzw. Er werd overeengekomen dat het Dagelijks bestuur waakt over de dagdagelijkse opvolging van het project, de actiepunten uitwerkt en de beslissingen voorbereidt die de in april opgerichte Stuurgroep van het project dient te nemen.

In de **Stuurgroep** zetelen naast de leden van het Dagelijks bestuur ook de burgemeesters en betrokken schepenen van Hoeilaart en Overijse en een vertegenwoordiger van Ruimte Vlaanderen. De Stuurgroep heeft bevoegdheid over belangrijke beslispunten en zal zo'n twee maal per jaar worden samengeroepen (zodra er voldoende beslispunten op tafel liggen). Er is dan ook de kans om de Stuurgroep te informeren over ontwikkelingen of ideeën vanuit de intergewestelijke overlegstructuur van het Zoniënwoud waarop omgekeerd ook de voortgang van HORIZON van tijd tot tijd geagendeerd zal worden. De Stuurgroep kwam voor de eerste keer bijeen op 16 juni 2014. De tweede bijeenkomst ging door op 26 november 2014. De Stuurgroep bracht die dag een bezoek aan de Limburgse Kempen. Daar wil het project Bosland natuur en mensen met elkaar verbinden. Van de dynamiek die Bosland creëert, konden de projectpartners van HORIZON heel wat opsteken.

Sfeerbeeld van bezoek aan Bosland met de Stuurgroep

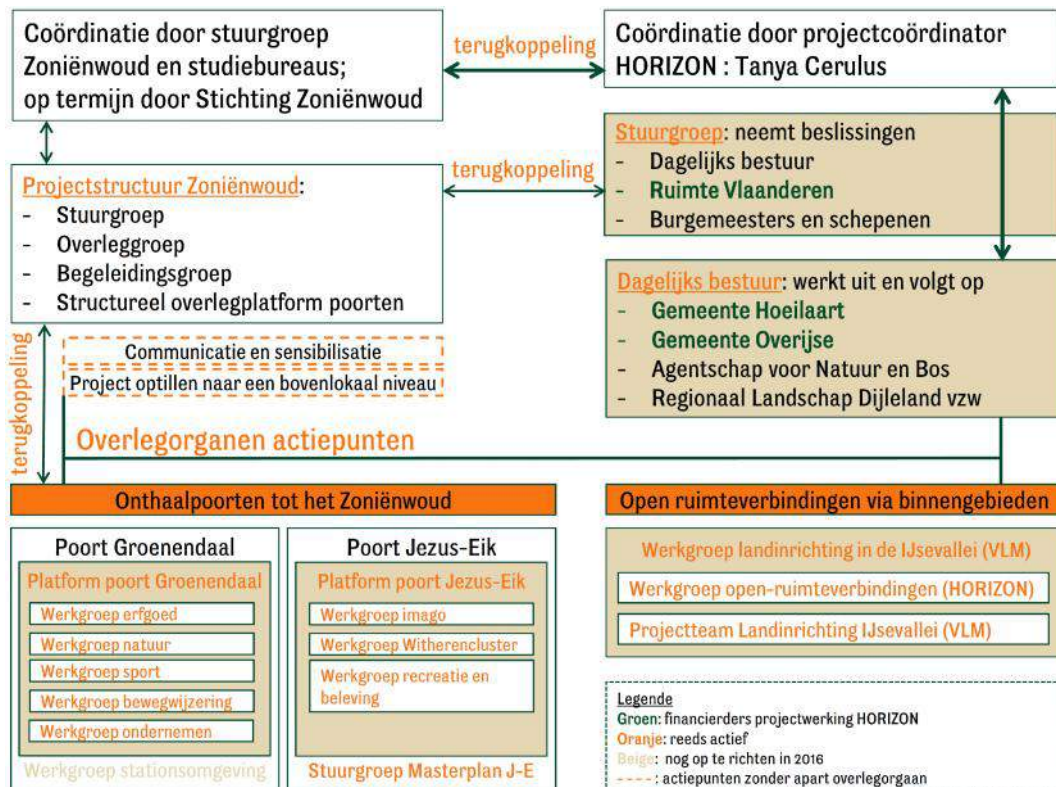
Bron: www.zonienwoud.be

De Stuurgroep kwam voor een derde maal samen op 24 juni 2015.

Naarmate het project vorderde, werd de gewenste projectstructuur verder uitgediept en werd beslist om een platform met bijhorende werkgroepen op te richten voor elk van de poorten alsook een werkgroep voor het actiepunt open-ruimteverbindingen via binnengebieden.

De volgende figuur geeft de huidige projectstructuur van HORIZON weer en toont tevens de intergewestelijke projectstructuur die voor het Zoniënwood werd opgericht i.k.v. de uitwerking van de structuurvisie van het Zoniënwood. Beide projectstructuren bestaan parallel naast elkaar en koppelen met elkaar terug via de overleggroep Zoniënwood en de Stuurgroep van HORIZON.

Projectpartners en –structuur

Bron: projectcoördinatie HORIZON

Bijlage 3 geeft voor alle overlegorganen een overzicht van de instanties en personen die werden of zullen worden uitgenodigd. Hiervoor bouwen we zoveel mogelijk verder op al bestaande werkgroepen.

De volgende paragrafen schetsen de ontstaansgeschiedenis en de werking van de verschillende overlegorganen uit de projectstructuur:

- Zodra de parkeerovereenkomst is ondertekend (zie punt 2.2.2) richt de projectcoördinator voor de poort Groenendaal een nieuwe werkgroep op die zich zal buigen over de ontwikkeling van de stationsomgeving van Groenendaal. De projectcoördinator neemt hierop de insteek mee van andere werkgroepen die buiten de overlegstructuur van HORIZON vallen maar waaraan zij wel deelneemt zoals de werkgroep voor de restauratie van het station van Groenendaal. In deze **'Werkgroep stationsomgeving'** worden de verschillende lopende initiatieven op elkaar afgestemd en letterlijk in kaart gebracht op één gezamenlijk plan om op basis daarvan een gezamenlijke lange-termijnvisie op te maken. De werkgroep dient ook na te gaan of alle geplande werken vergund kunnen worden binnen het bestaande juridische kader. Bijlage 3 geeft aan wie het Dagelijks bestuur voor deze ambtelijke werkgroep wil uitnodigen.
- Aan middenveldorganisaties zoals vb. de heemkundige kring zal langs bilaterale weg of via het **'Platform Onthaalpoort Groenendaal'** advies gevraagd worden. Dit overkoepelend overlegplatform voor de hele poort Groenendaal kwam tot stand door het participatieve project dat werd opgestart binnen de programmaontwikkeling voor bezoekers-onthaal verder te zetten en de oorspronkelijke Bosmuseumcommissie te hervormen. Het platform hoort dus tegelijk thuis onder de paraplu van de projectstructuur van de structuurvisie van het Zoniënwoud en wil vanuit de 5 kernprincipes die hierin geformuleerd worden de onthaalpoort Groenendaal verder ontwikkelen. Deze principes zijn:
 - versterking van de ruimtelijke en ecologische kwaliteit van het hele boscomplex;
 - afnemende geleiding vanaf goed uitgeruste poorten in het belang van recreant en natuur;
 - ontwikkeling van recreatieve en ecologische netwerken die aantakken op hun omgeving;
 - uitdragen van een eigen herkenbare identiteit zonder gewestgrenzen;
 - beperking van de verstoring en van de ruimtelijke versnippering door infrastructuur.

Als permanente overlegstructuur wil het platform de prille dynamiek kanaliseren door stakeholders als buurtbewoners, ondernemers, verenigingen en overheden te verenigen en samen werk te laten maken van Groenendaal als aantrekkelijke onthaalpoort tot het Zoniënwoud. Dat kan o.a. door de talrijke initiatieven en activiteiten die verenigingen en organisaties nu al opzetten via het platform inhoudelijk te integreren. Die participatie moet via **subwerkgroepen in de thema's erfgoed, natuur, sport, bewegwijzering en ondernemen** leiden tot concrete acties die invulling geven aan de structuurvisie en zowel de stakeholders als het brede publiek meer op de hoogte brengen van het bestaan hiervan.

Bijlage 3 geeft aan welke deelnemers zich per werkgroep opgaven, alsook wie er allemaal voor de opstartvergadering van het platform werd uitgenodigd. Ter voorbereiding van de tweede (half)jaarlijkse bijeenkomst in december 2015 werd deze lijst nog verder uitgebreid. Welke acties de werkgroepen sinds hun opstart in januari 2015 al uitvoerden, staat beschreven onder 2.2.2.

Toekomstbeeld bezoekersonthaal in de poort Groenendaal

Bron: Studie 'Innovatieve programmaontwikkeling voor bezoekersonthaal in de recreatieve poort Groenendaal', 2014

- Voor de poort Jezus-Eik was er naast de bestaande **Stuurgroep** die de gemeente Overijse oprichtte i.k.v. de opmaak van het **Masterplan in Jezus-Eik** tot voor kort geen bijkomend overlegorgaan nodig. Andere actoren zoals vb. ANB, AWV, Ruimte Vlaanderen en de provincie Vlaams-Brabant werden immers bij de opmaak van het Masterplan betrokken via een expertenoverleg en bilaterale overlegmomenten.
- Nadat het Masterplan werd goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Overijse kon de projectcoördinator voortbouwen op de samenstelling van de stuurgroep om analoog aan de overlegstructuur in Groenendaal in oktober 2015 een **Platform voor de onthaalpoort Jezus-Eik** op te richten. Op welke manier de **subwerkgroepen in de thema's imago, Witherencluster en recreatie en beleving** meewerken aan de ontwikkelingen in de poort Jezus-Eik, is toegelicht onder 2.2.3.
- Afstemming tussen de uitwerking van de poorten onderling (zowel binnen HORIZON als daarbuiten) gebeurt via een **Structureel overlegplatform voor de poorten van het Zoniënwoud** dat publicatiebureau Pantarein in opdracht van ANB in september 2014 oprichtte en waarvan de projectcoördinator van HORIZON deel uitmaakt. Minstens één keer per jaar komen vertegenwoordigers van elke poort hierop samen met de drie regiobeheerders om de afstemming tussen de verschillende poorten te bespreken, nieuwe initiatieven op te zetten en de voortgang van de realisatie van de structuurvisie van het Zoniënwoud te bekijken.

De eerste bijeenkomst ging door op 18 september 2014. In het najaar van 2015 kwam dit overlegplatform nog driemaal samen om onder begeleiding van Pantarein een eerste editie van de Dag van het Zoniënwoud uit te werken. Dit overkoepelend evenement zal doorgaan tijdens de Week van het bos in 2017 en zal zowel de troeven van elke onthaalpoort als de onderlinge samenhang op een unieke manier in de kijker zetten. De kleinere try-out in oktober 2016 zal uitwijzen op welke manier dit het best kan.

- De aspecten procesbegeleiding, community-vorming en communicatie zijn cruciaal voor de realisatie van de structuurvisie maar worden vandaag getrokken door externe bureaus. Op langere termijn is dit niet houdbaar en is een vaste, operationele structuur noodzakelijk. De gewestelijke bosbeheerders maken werk van de oprichting van een **Stichting Zoniënwoud** die de taken i.v.m. samenwerking en beheer kan overnemen nadat alle opdrachten zullen zijn afgelopen.
- De **Werkgroep** voor het actiepunt **Open-ruimteverbindingen via binnengebieden** bestaat uit leden van het Dagelijks bestuur en de milieu- en duurzaamheidsambtenaren van Hoeilaart en Overijse. Tijdens het eerste werkjaar vertaalden zij de gewenste ruimtelijke structuur uit de verschillende beleidsplannen op perceelsniveau en gingen zij na waar er daarbij obstakels optreden (zoals vb. de spoorweg) en hoe deze verwijderd of gemilderd kunnen worden. De resultaten van dit onderzoek werden nadien voorgelegd aan de Stuurgroep. Die besliste vervolgens om dit actiepunt zoveel mogelijk verder uit te werken via het landinrichtingsproject IJsevallei dat de VLM in het najaar van 2015 opstartte.
- Aan de VLM werd gevraagd om de leden van de werkgroep open-ruimteverbindingen mee uit te nodigen voor de **Werkgroep** die de uitwerking van **landinrichting in de IJsevallei** zal opvolgen (zie punt 2.2.4). De leden van deze laatste werkgroep bestaan uit afgevaardigden van instanties die via mensen of financiële middelen een wezenlijke bijdrage zullen leveren aan de realisatie van het plan. Zij werden tijdens de opstartfase meermaals bilateraal bevestigd. Een plenaire terugkoppeling over de voortgang van het landinrichtingsproject aan alle werkgroepleden en andere actoren gebeurt via de planbegeleidingsgroep die de VLM voor de zone Vilvoorde-Hoeilaart in de Vlaamse rand heeft samengesteld.
- Het **Projectteam van het landinrichtingsproject IJsevallei** bestaat naast de projectcoördinator van HORIZON uit beleidsmedewerkers van de VLM in verschillende disciplines. Dit team werkt al deze overlegmomenten en de actiefiches van de verschillende deelprojecten inhoudelijk uit. Zij staat ook in voor de opvolging van de studieopdracht waarmee de VLM vanaf april 2016 ondersteuning krijgt bij de opmaak van het landinrichtingsplan voor de IJsevallei.

- Het actiepunt 'communicatie en sensibilisatie' wordt uitgewerkt binnen het Dagelijks Bestuur dat hiervoor hulp kan inroepen van het publicatiebureau Pantarein. Dat staat in voor het beheer van de website van het Zoniënwoud en andere communicatie over het Zoniënwoud.
- Voor het actiepunt 'project optillen naar een hoger niveau' tenslotte is er voorlopig enkel afstemming met de Stuurgroep en de intergewestelijke overlegstructuur van de structuurvisie van het Zoniënwoud. Concrete projectideeën zoals vb. het project 'verbindende kunst' (zie 2.2.6), zullen in eerste instantie worden voorgesteld op het overkoepelend overlegplatform poorten Zoniënwoud. Langs die weg kan dan gezocht worden naar aanknopingspunten en potentiële samenwerkingspartners binnen de andere gemeenten en gewesten.

2.1.4 Introductie en aftoetsing doelstellingen HORIZON bij samenwerkingspartners

In de eerste maanden werd het project geïntroduceerd bij nog niet eerder betrokken vertegenwoordigers van belangrijke samenwerkingspartners in het projectgebied, met name aan de boswachters en andere medewerkers van ANB Groenendaal (dienstvergadering op 05/05/2014), de provinciale afdeling van het agentschap Wegen en Verkeer (vergadering op 08/05/2014) en de projectingenieurs van TUCRAIL (vergadering op 23/05/2014). Analoge vergaderingen met de provincie Vlaams-Brabant en het departement MOW gingen door op 30/09/2014 en 13/10/2014. Met deze partners werd wel al eerder telefonisch teruggekoppeld. In afwachting van de oprichting van de werkgroepen, werden de projectideeën ook al informeel voorgelegd aan een contactpersoon binnen het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Om ervaring op te doen op vlak van projectcoördinatie, organiseerde de projectcoördinator ook overlegmomenten met de projectcoördinatoren van het Life+ project OZON van ANB Groenendaal (15/04/2014), het Nationaal Park Hoge Kempen bij Regionaal Landschap Kempen en Maasland (13/05/2014) en Bosland bij ANB Hasselt (16/05/2014). Hierop werden de projecten gepresenteerd, de projectnaam HORIZON (bij de opstart nog HORECONN) afgetoetst en informatie uitgewisseld op vlak van mogelijke financieringskanalen, communicatie en participatie, aangewezen projectpartners en dergelijke.

Tot slot houdt de projectcoördinator op regelmatige basis coaching sessies bij ruimtelijk planner Dhr. Guy Vloebergh van studiebureau Omgeving. Hij heeft niet alleen meegewerkt aan het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Overijse, maar is zelf al jaren projectcoördinator van o.a. het strategisch project Albertknoop. De ervaring die hij hierbij opdeed en zijn inzichten als ruimtelijk planner zijn erg waardevol als ondersteuning van de projectcoördinator van HORIZON. Deze sessies vallen onder een raamcontract dat Inverde en Omgeving hebben afgesloten. Op die manier draagt ook ANB indirect een financieel steentje bij aan de projectcoördinatie van HORIZON.

Een overzicht van de belangrijkste overlegmomenten met het Dagelijks bestuur, de Stuurgroep, Omgeving en de verschillende werkgroepen is opgenomen in bijlage 1.

2.2 Voortgang deelprojecten

2.2.1 Visie onthaalpoorten

De intergewestelijke structuurvisie van het Zoniënwoud uit 2008 wil een duurzaam antwoord bieden op zeer concrete problemen als ecologische verstoring en recreatieve overdruk. Er is nood aan de toepassing van een aantal principes ter verbetering van de geleiding, sturing en zonering van recreatie in functie van het vrijwaren van de ecologische hoofdinfrastructuur en het optimaliseren van het recreatief aanbod. Deze principes houden in dat er recreatieve toegangspoorten ontwikkeld worden waarbij het recreatieve medegebruik wordt afgestemd op de aanwezige natuurwaarden. Poorten centreren de passief-recreatieve activiteiten op welbepaalde plekken aan de rand van het Zoniënwoud, terwijl een ecologisch waardevolle kern in het centrum van het woud kan worden versterkt en gevrijwaard van verdere verstoring.

Afhankelijk van o.a. de intensiteit aan recreatieve en ecologische waarden en de uitbouw mogelijkheden op het terrein wordt een hiërarchie in de poorten aangebracht. Toegangspoorten hebben een bovenlokaal belang daar waar toegangspoorten plaatsen zijn van lokaal belang die ondersteunend aan de toegangspoorten worden ingeplant. Dit zal net als bij de toegangspoorten aan de rand van het woud gebeuren waar een recreatieve druk minder nefast is voor de ecologische kwaliteiten.

Naarmate de recreant verder verwijderd is van het recreatieve aanbod in de poorten, zal de kwaliteit, het uitrustingsniveau en het recreatieve aanbod zelf afnemen om een verspreiding van recreatie doorheen het gehele Zoniënwoud op natuurlijke wijze tegen te gaan. Toch wordt de recreatieve infrastructuur zo uitgewerkt dat zowel toegangspoorten als instapplaatsen worden aangetakt op het recreatieve netwerk en er een kwalitatief en overzichtelijk verbindend netwerk ontstaat tussen de poorten onderling. De visualisering van dit netwerk en de informatieverstrekking zal gebeuren in de uniforme huisstijl van het Zoniënwoud die door de drie gewesten zal worden toegepast.

Aangezien het (huidige en) toekomstige aanbod aan recreatiemogelijkheden en woudbelevingen in de toegangspoorten divers is en deze poorten naast lokale bezoekers ook een gewestgrensoverschrijdend publiek aantrekken, dient de bereikbaarheid optimaal te zijn en is een goed en frequent aanbod aan openbaar vervoer absoluut noodzakelijk.

De selectie als toegangspoort vereist tevens voldoende ruimte voor voldoende en kwalitatief parkeren, horeca enz. De zes toegangspoorten krijgen elk een individueel thema toegewezen dat past binnen de context van het Zoniënwoud en de toekomstige inrichting van de poort verder zal sturen. Hierdoor kan elke poort zich onderscheiden van de andere en wordt een divers recreatief aanbod aangeboden.

Overzicht toegangspoorten en instapplaatsen Zoniënwoud

Bron: Structuurvisie Zoniënwoud

De vorige figuur toont de zes toegangspoorten en zes kleinere instapplaatsen die in de structuurvisie van het Zoniënwoud werden aangewezen. Merk op dat de dorpskern van Jezus-Eik hier als instapplaats geselecteerd werd. In het HORIZON-project wordt dit onderscheid niet verder gemaakt, ook omdat de ruimtelijke thematiek in beide poorten/instapplaatsen evenwaardig is.

De uitwerking van de andere poorten werd geïnitieerd door de regiobeheerders van het Zoniënwoud in de drie gewesten i.s.m. actoren zoals de betrokken gemeenten, de VO-Groep voor Bosvoorde en de asbl Château de la Hulpe voor Terhulpen. Onderlinge uitwisseling van informatie en afstemming tussen de poorten gebeurt via het structureel overlegplatform dat publicatiebureau Pantarein in september 2014 oprichtte.

2.2.2 Actiepunt Poort Groenendaal

De huidige poort Groenendaal wordt als eerste van de vijf 'reeds bestaande' recreatieve poorten verder ontwikkeld als de centrale poort tot het Zoniënwoud. De site is een gevarieerd domein dat onderdeel is van het Zoniënwoud. Ze beschikt over een groot aantal bijzondere troeven waaronder een imposant kathedraalbos en uniek, nog te ontsluiten erfgoed. Tegelijkertijd heeft dit ecologisch waardevol bos vlak bij Brussel flink te lijden onder versnippering en geluidsoverlast.

Er wordt vandaag al een brede waaier van activiteiten aangeboden in Groenendaal, zowel door de vaste partners als andere organisaties. De volgende spelers nemen een grote rol op zich in de huidige onthaalwerking: ANB (beheer en bosbouw), Inverde (opleidingen), Natuurpunt CVN (opleidingen tot natuurgids, natuureducatie) en Natuurgroepering Zoniënwoud vzw (ontvangen en begeleiden van groepen, vooral schoolkinderen). Naast deze vaste partners zijn er ook regelmatig andere organisaties in Groenendaal te gast. Natuur- en sportorganisaties zoals BLOSO, verenigingen uit Hoeilaart en Toerisme Hoeilaart maken van Groenendaal nu al een levende site.

Met het oog op de ontwikkeling van Groenendaal tot centrale poort werd er, in hoofdzaak door ANB, de voorbije jaren al ettelijke miljoenen € geïnvesteerd in de omgeving. Voorafgaand aan de start van het HORIZON-project werden al heel wat studies uitgevoerd en reeds meerdere werven op de ANB-site afgewerkt die bijdragen aan de ontwikkeling van deze poort (zie kaart bezoekersonthaal voor situering):

- Restauratie van de Koninklijke loge van Groenendaal (2014-2016);
- Beheerplan voor het Zoniënwoud (2014): geeft invulling aan de instandhoudingsdoelstellingen op Vlaams niveau. De beschermde soorten (vliegend hert en vroedmeesterpad) kunnen als kapstok dienen voor vb. grondverwerving en de aanleg van kleine landschapselementen;
- Renovatie van het bestaand gebouwencomplex op de oefenrenbaan van Groenendaal (in april 2014 geopende [B&B Hippo-Droom](#));
- Inrichting begrazingsblok oefenrenbaan (2013);
- Afbraakdossier van de gebouwen op de voormalige renbaan en studie van de erfgoedwaarde van deze gebouwencluster (2012);
- Restauratie van het voormalig proefstation voor Waters & Bossen (2010-2012);
- Haalbaarheidsstudie voor de toegangspoort Groenendaal (2010);
- Haalbaarheidsstudie voor het eetcafé van het Kasteel van Groenendaal (2010);
- Restauratie van de Ganzepootvijver (2010);
- Restauratie van het kasteel van Groenendaal (2006-2009);
- Afbraak gebouwen op de oefenrenbaan (2009);
- [De Structuurvisie Zoniënwoud](#) (2008);
- Restauratie van de Putselvijver en Lindenvijver (2007);
- Beheerplan voor het arboretum van Groenendaal (2006).

Daarnaast werden er nog heel wat projecten in de omgeving van de ANB-site en het station van Groenendaal verder gezet, afgerond of opgestart na de start van HORIZON. Onderstaande beschrijving geeft tevens aan welke rol de projectcoördinator hierin tot nog toe heeft gespeeld:

- **Studie 'Innovatieve programmaontwikkeling voor bezoekersonthaal in de recreatieve poort Groenendaal, onderdeel van de structuurvisie Zoniënwoud'**

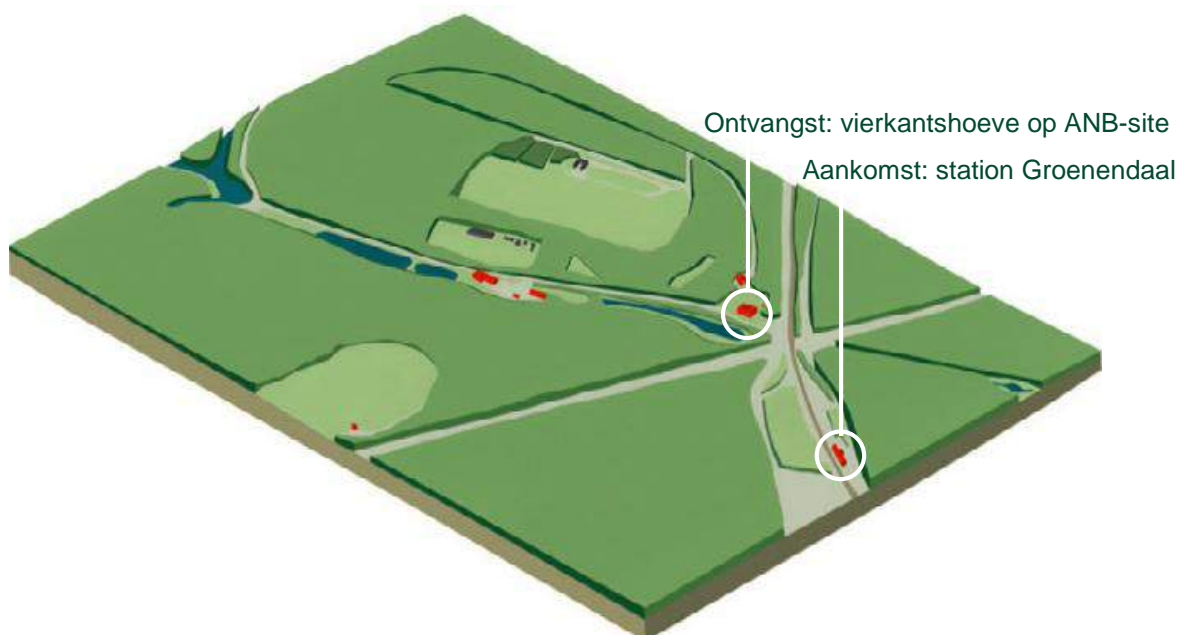
ANB startte in 2012 het Adagio-project voor de ontwikkeling van nieuwe vormen van bezoekersonthaal (op Vlaams niveau, dus voor alle ANB-domeinen). Deze beleidsvisie vormde samen met de structuurvisie van het Zoniënwoud het kader voor de opmaak van een

programma voor het bezoekersonthaal in de poort Groenendaal, dat in augustus 2014 werd afgerond. In het eindrapport van de studie “Innovatieve programmaontwikkeling voor bezoekersonthaal in de recreatieve poort Groenendaal” beschrijft ontwerp bureau Bailleul de uitdagingen waar het bezoekersonthaal in Groenendaal vandaag en morgen voor staat. Hieruit blijkt een hoog ambitieniveau: Groenendaal wordt dé centrale poort tot het Zoniënwoud met hoogwaardige voorzieningen voor onthaal en geleiding van bezoekers via een programma dat iedereen aanspreekt, in elk seizoen, in alle weersomstandigheden en op verschillende momenten van de dag. De focus van het programma ligt enerzijds op natuur- en bosbeleving en anderzijds op het rijke erfgoed op de site waaronder de overblijfselen van de 14e eeuwse priorij van Groenendaal. Tijdens de opmaak van het programma werd intens overlegd met de stuurgroep waar de projectcoördinator van HORIZON deel van uitmaakte. Langs die weg kon zij tijdens vergaderingen input leveren vanuit het HORIZON-project en de afstemming tussen beide programma's bewaken. Ook richtte Bailleul meerdere netwerken op van partners en participanten. Dit maakt dat het aanbod gedragen wordt door een ruim samenwerkingsverband van openbare besturen, een actieve vrijwilligerswerking en privaat ondernemerschap.

De studie van Bailleul vormt de basis voor een proces waarin in de loop van de komende jaren het bezoekersonthaal verder gestalte krijgt. Daartoe bevat het een timing voor investeringen en een inschatting van de benodigde budgetten. Het beschrijft de weg van de huidige situatie naar de toekomstige werking van deze poort en de daarvoor noodzakelijke organisatiestructuur. Het is de vertrekbasis voor het opmaken van bestekken voor deelprojecten.

Het programma dat uitgewerkt wordt voor het bezoekersonthaal, concentreert zich hoofdzakelijk op de zone die is weergegeven in onderstaande kaart. De gebouwen die als onthaal worden gebruikt, zijn rood ingekleurd. De dienstgebouwen zijn donkergrijs. Op deze kaart is ook te zien dat het terrein van de poort Groenendaal zich uitstrekt van het station van Groenendaal, over het huidige bosmuseum in de vierkantshoeve tot de B&B en paardenpiste op de voormalige oefenrenbaan. De Duboislaan doorkruist het gebied. Langs deze drukke invalsweg liggen de priorisite, het voormalige wagenhuis van de priorij dat gekend is als het kasteel van Groenendaal en verschillende vijvers. De R0, de ring rond Brussel, snijdt het terrein af aan de kant van de koninklijke renbaan. Er is een tunnel onder de R0 zodat ook wandelaars, fietsers en ruiters ter hoogte van de koninklijke renbaan onder de ring door kunnen.

Bezoekersonthaal poort Groenendaal

- **Studie voor de restauratie, renovatie en consolidatie van de vierkantshoeve**

In uitvoering van de programmaontwikkeling voor bezoekersonthaal in de poort Groenendaal, stelde de projectcoördinator samen met de regiobeheerder van Groenendaal een bestek op om te laten onderzoeken hoe de beschermde vierkantshoeve waarin het bosmuseum is ondergebracht kan worden gerestaureerd, gerenoveerd en uitgebaat. Het bestek voor deze studieopdracht werd in mei 2015 gepubliceerd. Intussen werd een architect aangesteld en de opdracht aangevat. Architectenbureau Team Van Meer! lichtte al de resultaten toe van het historisch vooronderzoek en werkte een aantal voorontwerpen uit die in maart 2016 aan een brede gebruikersgroep zullen worden teruggekoppeld. In het programma zijn verschillende functies voorzien waaronder het onthaal- en infopunt van de poort Groenendaal, horeca, een tentoonstellingsruimte, een crealokaal voor schoolkinderen en kantoorruimte. Nadat deze studie is afgerond, zullen vervolgens ook de werken zelf worden aanbesteed.

Aangezien samenhang van het programma van de poort Groenendaal als geheel een noodzaak is, waakt de projectcoördinator van HORIZON er over dat zowel de functie-invulling als de buiteninfrastructuur van de gebouwencluster op de site op elkaar afgestemd worden, zowel inhoudelijk (vb. uitbating), qua vorm als qua sfeer. We verwijzen hierbij naar de reeds gerestaureerde B&B, Koninklijke loge en kasteel en in het bijzonder naar de architectuurstudie voor het stationsgebouw van de stopplaats Groenendaal.

Om de afstemming m.b.t. de functie-invulling op de site te verzekeren, hield de projectcoördinator van HORIZON op 9 oktober 2014 een overleg met de verantwoordelijke voor concessieoproepen in Groenendaal bij Inverde. Op 24 november 2014 vond een vervolgoverleg plaats met Inverde en de burgemeester van Hoeilaart om een gezamenlijke marktverkenning voor de gebouwencluster in Groenendaal te bespreken.

- **Horecabeleidsplan en strategisch plan toerisme**

In navolging hiervan, gaf de gemeente Hoeilaart Nelson half 2015 de opdracht om zowel een horecabeleidsplan als een strategisch plan voor toerisme op te maken. In de eerste fase werd extra informatie vergaard met betrekking tot de horeca in de gemeente, haar sterke punten, de pijnpunten, de waardering van de parkeermogelijkheden enzovoort. Hiertoe werden verschillende vragenlijsten opgesteld en afgenomen bij de horeca-uitbaters, de inwoners en bedrijven in Hoeilaart en buurgemeenten. Via face-to-face interviews met zowel interne als externe actoren en een groepsgesprek werden de bevindingen daarna verfijnd en het draagvlak vergroot.

Ook voor de opmaak van het strategisch plan toerisme werden individuele interviews afgenomen. Dat met de projectcoördinator van HORIZON vond plaats op 14 december 2015. Uit de interviews kwamen al heel wat sterke maar ook zwakke punten naar voren. Deze laatste neemt de projectcoördinator zoveel mogelijk mee in andere deelprojecten.

- **Architectuurstudie station Groenendaal**

De ontwikkelingen in en rond het stationsgebouw vallen onder de verantwoordelijkheid van TUC-Rail en de gemeente Hoeilaart. De gemeente heeft het station in erfpacht genomen van de NMBS en in de zomer van 2014 een architectuurstudie voor de restauratie van het stationsgebouw opgestart. Zij gaf hiermee een vervolg aan de haalbaarheidsstudie Groenendaal station te Hoeilaart die Haviland in 2013 voor haar uitvoerde.

De werkgroep die de gemeente Hoeilaart oprichtte om de architectuurstudie op te volgen, kwam op 18 augustus 2014 voor de eerste keer samen. Architectenbureau Origin stelde hierop het wedstrijdontwerp voor en presenteerde de bouwhistorische studie. Zij lichtte ook de plannen toe om in en rond het station te voorzien in basisinformatie, fietsverhuur, horeca, een krantenwinkel en mogelijk ook kantoorruimte. Bezoekers zullen ook openbare toiletten vinden in het station en er kunnen douchen. Er wordt tevens infrastructuur voorzien om fietsen af te

spoelen. De definitieve invulling van het stationsgebouw zal in hoge mate afhangen van de vergoedbaarheid (Onroerend Erfgoed, Stedenbouw) en van de financiële mogelijkheden.

De ideeën voor de concrete invulling werden in de werkgroep afgetoetst waarop de projectcoördinator van HORIZON de wensen en bezorgdheden van de Regiobeheerder Groenendaal en de Sportraad van Hoeilaart aan de uitvoerders overmaakte. Zij benadrukte dat het ontwerp ook afgestemd dient te zijn met de geplande herinrichting van het stationsplein en –omgeving. De ontwerpers en de gemeente Hoeilaart werkten het ontwerp eind 2014 af waarna zij een restauratiedossier voor het station Groenendaal indienden bij Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant.

De gemeente streeft ernaar de restauratiewerken zo snel mogelijk aan te besteden en heeft het nodige budget alvast in haar begroting voorzien. De exacte timing hangt echter af van het al dan niet verkrijgen van subsidies van het agentschap Onroerend Erfgoed, wat jaren kan duren. In de hoop het dossier te kunnen versnellen, zet de gemeente Hoeilaart nu al een aantal stappen in gang zoals de opmaak van een brandweerverslag en het aanduiden van private partners.

Het gros van de toekomstige bezoekers zal aankomen in de buurt van het station van Groenendaal. Het is de bedoeling dat ze van daaruit naar het bezoekersonthaal in de vierkantshoeve geleid worden. Met het oog op het verhogen van de veiligheid, leesbaarheid en toegankelijkheid van de site, dient de stationsomgeving te worden heringericht. Voor de heraanleg van de stationsomgeving werd in 2009 een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan goedgekeurd. Tijdens HORIZON werd in dit kader het volgende gerealiseerd:

- **Parkeerakkoord station Groenendaal**

Met het oog op een optimale ontvangst van treinreizigers en bosbezoekers, was er op initiatief van de regiobeheerder van Groenendaal al voor de start van HORIZON een samenwerkingsovereenkomst in opmaak tussen ANB, de gemeente Hoeilaart, de NMBS en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) voor het ontwerpen, inrichten en onderhouden van een parking aan de stopplaats Groenendaal in Hoeilaart. Hierin wordt voorgesteld dat ANB in 2015 een ontwerp opmaakt van de parking op de voormalige ‘goederenkoer’ voor het station van Groenendaal dat rekening houdt met het beslist beleid inzake mobiliteit (spoor- en autowegverkeer), leefmilieu en toerisme; dat ANB tevens het bouwvergunningdossier zal voorbereiden en begeleiden tot het bekomen van de noodzakelijke vergunningen; dat de NMBS – indien haar investeringsbudgetten dit toelaten – in 2016 de aanleg van de parking met systeem voor vertraagde hemelwaterafvoer en –infiltratie zal aanbesteden en uitvoeren; dat AWV de compatibiliteit van het ontwerp met de geplande wijziging van de N275 zal bewaken, en binnen dit project een installatie zal opnemen voor de buffering van het RWA van de (te vernieuwen) wegenis met aansluiting van de afwatering op de eigen riolering; en dat de gemeente Hoeilaart het onderhoud, beheer, politietoezicht en de eventuele vernieuwingen van de parking op zich neemt na het voltooiën van de werken.

De projectcoördinator van HORIZON hield bilaterale gesprekken met elk van de betrokken partijen om na te gaan welke de resterende knelpunten en hiaten waren waaraan gevolg gegeven moest worden om de overeenkomst te kunnen finaliseren. Voor ANB en de gemeente Hoeilaart was het vb. noodzakelijk dat treinreizigers, bosbezoekers en anderen de stationsparking ook na de heraanleg gratis zouden kunnen blijven gebruiken. De NMBS ging hiermee akkoord en pleitte er op haar beurt voor om het nagestreefte aantal parkeerplaatsen op te trekken naar 250. De projectcoördinator verwerkte vervolgens alle opmerkingen en klaarde de eigendomsstructuur van de betrokken percelen uit waarna ze de betrokkenen op 11 augustus 2014 een finaal voorstel bezorgde en om hun principieel akkoord vroeg.

Op 18 februari 2015 organiseerde de projectcoördinator een overleg met alle partijen om hen aan elkaar voor te stellen en de resterende knelpunten gezamenlijk uit te klaren. Op dat moment toetste de landschapsarchitect van ANB al een aantal voorlopige ontwerpideeën af bij

de partners. Daarin voorzag hij o.a. voldoende ruimte voor een groene overloopparking met volledige infiltratie.

Nadien werden een aantal belangrijke randvoorwaarden aan de overeenkomst toegevoegd zoals vb. het recht van de NMBS om na voorafgaand overleg het parkeren tijdens werkdagen betalend te maken als blijkt dat de parkeerdruk te hoog wordt; en de vraag van de gemeente Hoeilaart om in het ontwerp voldoende aandacht te besteden aan een veilige, toegankelijke verbinding voor fietsers en voetgangers vanuit de parking en het fietspad langs de N275 naar de bestaande fietsbrug over de R0.

De samenwerkingsovereenkomst kan inhoudelijk als finaal worden beschouwd maar werd nog niet door de partijen ondertekend. Zodra de NMBS aangeeft over voldoende budget te beschikken om de werken uit te kunnen voeren, kan dat gebeuren. De andere partijen wachten na een jaar nog steeds op uitsluitel hierover. In december onderzocht de gemeente Hoeilaart daarom het alternatief om de nodige terreinen van de NMBS over te kopen. Daar heeft de NMBS voorlopig geen interesse in. Wel bleek daarbij dat ze recent een investeringscel heeft opgericht die prioriteiten zal stellen binnen verschillende geplande investeringsprojecten zoals dat van Groenendaal. De partners hopen nu dus snel meer te vernemen over de toekomstmogelijkheden.

Zodra de NMBS groen licht zou geven voor de plannen, kan de projectcoördinator van HORIZON de werkgroep 'stationsomgeving Groenendaal' opstarten en de landschapsarchitect van ANB het ontwerp opmaken.

Omdat dit dus nog onzeker is, en de projecten in de stationsomgeving ook in het gunstige scenario heel wat vertraging opliepen (zie ook volgende punt), willen de gemeente Hoeilaart en ANB al op korte termijn concrete acties ondernemen om de situatie op het terrein te verbeteren.

Na eerst de mogelijkheden op terrein te hebben verkend, organiseerde de projectcoördinator daarom op 8 februari 2016 een overleg met de gemeente, ANB en TUC-rail. Daarop werd afgesproken dat TUC-rail bij Infrabel zal nagaan of er in 2017 ten zuiden van het station een veiliger en rechtstreeks pad kan worden aangelegd dat parallel loopt aan de spoorlijn. Die plannen tekende TUC-rail al eerder uit maar stonden on hold door de werf van de uitbreiding van de spoorlijn.

De projectcoördinator en de technische dienst van Hoeilaart maakten erna een overzicht van de aanpassingen die nodig zijn om dit te realiseren vóór het einde van de werken in kader van het GEN. Op basis hiervan zal TUC-rail een kostenraming maken en Infrabel de werken hopelijk snel aanbesteden.

De geleiding van toekomstige bezoekers van het station van Groenendaal naar het bezoekersonthaal in de vierkantshoeve zal op die manier in verschillende fases verbeteren:

Onmiddellijk: Met hulp van de werkgroep bewegwijzering (zie p. 24) zal de huidige aangewezen route voor wandelaars en fietsers beter bewegwijzerd worden.

Huidige route voor wandelaars en fietsers

Bron: Pantarein

Korte termijn: In 2017 zal Infrabel de huidige werfzone verkleinen en deze route verplaatsen tot naast de spoorlijn. Op die manier verkort het traject, blijven voetgangers en fietsers op veilige afstand van de Terhulpseseenweg (N275) en kan ANB de vrijgekomen ruimte terug aan het bos geven.

Middellange termijn: Over een tweetal jaar kan de stationsparking hopelijk heraangelegd worden. Vanaf dan kunnen voetgangers en fietsers zich ook veilig verplaatsen naar de fietsers- en voetgangersbrug richting Bosvoorde. Tegelijk hoopt de gemeente Hoeilaart dat Infrabel dan ook een tunneltje wil voorzien in de talud naast de R0 zodat het ook mogelijk wordt om langs die weg door te steken naar de Tumuldreef en het bosmuseum.

Lange termijn: In het ideale scenario zou de R0 helemaal geen barrière vormen en zou een groene boulevard het station en het bosmuseum verbinden. Die ideeën werkt de burgemeester van Hoeilaart verder uit in het project "Ringland bis" (zie 2.2.6).

- **Hertracering N275 bij station Groenendaal**

Eveneens in de stationsomgeving startte (TV3V in opdracht van) AWV in het kader van het gevaarlijke punten programma een gecombineerd project op met Infrabel, met name de herinrichting van het kruispunt R0 x N275 in Groenendaal. Met het oog op een vereenvoudiging van dit knooppunt werd in de streefbeeldstudie voor de R0-oost, E411 en N4 voorgesteld om de Terhulpseseenweg aan te laten sluiten op de Groenendaalsesteenweg via een nieuwe tunnel onder de sporen en zo een veiligere oplossing te bieden aan alle verkeersgebruikers.

Om kosten uit te sparen streefde AWV er naar dit project te integreren in de werken die nodig zijn om de spoorlijn uit te breiden van 2 naar 4 sporen i.k.v. het GEN project van Infrabel. De samenwerking tussen beide partijen liep in 2013 jammer genoeg spaak waarna het project bleef stilliggen.

De taak van de projectcoördinator van HORIZON bestond er in om het dossier te vervolledigen met de meest recente briefwisseling tussen AWV en TUCRAIL (het studie bureau van Infrabel) en bij beide partijen na te gaan waarom de concept samenwerkingsovereenkomst die in 2013 op tafel lag nooit werd ondertekend. Ook onderzocht zij of hier nog een mogelijkheid toe was en of dit dan tijdig zou kunnen gebeuren om alsnog aanspraak te kunnen maken op het FFEU-fonds² dat middelen voorzag om dit project te realiseren. Daarnaast moest geverifieerd worden of het op technisch vlak nog wel mogelijk is om de geplande ondertunneling te plaatsen in de huidige fase van de werken van het GEN.

Om deze vragen te beantwoorden volgde een resem vergaderingen, telefoons en mails tussen de projectcoördinator, AWV en TUCRAIL. De partijen werden eerst bilateraal benaderd en vervolgens verzocht om op 18 juni 2014 samen te zitten om de impasse te bespreken en samen naar een oplossing te zoeken. Ondanks alle welwillendheid werd deze niet meteen gevonden. Om nog gebruik te kunnen maken van het FFEU-fonds moesten de nodige vastleggingen nog gebeuren in 2014, wat niemand nog haalbaar achtte gelet op de doorlooptijd van de vereiste procedures (ondertekenen samenwerkingsovereenkomst, vereiste goedkeuring van de Inspectie van Financiën, aanvraag bouwvergunning, MER-screening, ...). Na 2014 zou dit project gerealiseerd moeten worden op eigen werkingsmiddelen van AWV en de kans op realisatie erg klein zijn.

AWV beloofde in augustus 2014 om snel na te gaan of er nog een uitweg te vinden is. Als effectief blijkt van niet, zal AWV aangeven hoe zij het zwart punt Groenendaal op langere termijn wenst aan te pakken gegeven het feit dat er geen alternatieve technische oplossing

² Financieringsfonds voor de Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven

voorhanden is, er geen discussie bestaat over de geplande hertracering van de N275 op zich en het oplossen van de knelpunten hoe langer hoe duurder zal worden.

In oktober 2014 kreeg de projectcoördinator van AWW het positieve nieuws dat er misschien nog een mogelijkheid bestaat om dit dossier budgettair terug op de rails te krijgen. In afwachting van uitsluitsel hierover gingen AWW en TUCRAIL/Infrabel akkoord om de gesprekken i.f.v. een samenwerkingsovereenkomst opnieuw op te starten. Hierin willen de partijen afspraken maken over de bouw en het onderhoud van de kunstwerken, de verplaatsing en uit/indienstname van bestaande of nieuwe sporen etc.

De overlegmomenten op 20 november 2014 en 21 januari 2015 verliepen erg constructief. De timing- en planningsproblemen die eerder roet in het eten strooiden, zijn intussen van de baan en de partijen konden een verdeling van de onderhoudskosten overeenkomen.

De gemotiveerde nota die AWW daarop aan minister Weyts richtte om budget te vragen voor dit project bleef echter zonder gevolg. Tegelijk gaf de gemeente Hoeilaart meermaals aan bezorgd te zijn over ongewenste doorstromingseffecten van de geplande hertracering en ondertunneling van de N275, en o.a. hierdoor geen voorstander te zijn van dit scenario.

Om deze redenen werd op de stuurgroepvergadering van 24 juni 2015 beslist om af te stappen van de geplande hertracering van de N275. De burgemeester van Hoeilaart zal het voortouw nemen om, in overleg met andere actoren, een alternatieve lange termijn oplossing uit te werken die tegelijk tegemoet komt aan andere problemen dan enkel deze in het gevaarlijk punt Groenendaal (zie "Ringland bis" onder punt 2.2.6).

- **Heraanleg fietspaden langs de N275**

Het departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) heeft sinds 2010 samen met AWW een project lopen voor de heraanleg van de fietspaden langs de N275. De andere gewesten werden betrokken bij de uitwerking van het concept. Ook hier blijft de realisatie uit door het (voorlopige) gebrek aan middelen bij AWW. Brussel heeft wel geld ter beschikking voor de uitwerking op haar grondgebied.

Om de stand van zaken in dit dossier na te gaan nam de projectcoördinator van HORIZON contact op met Dhr. Kim Wouters van MOW die haar het dossier bezorgde en aangaf dat MOW graag betrokken wil worden bij de uitwerking van de poort Groenendaal. Op 13 oktober 2014 lichte zij het HORIZON project toe bij MOW en werd afgesproken dat de toekomstige samenwerking zal gebeuren in het kader van de op te richten werkgroep stationsomgeving Groenendaal.

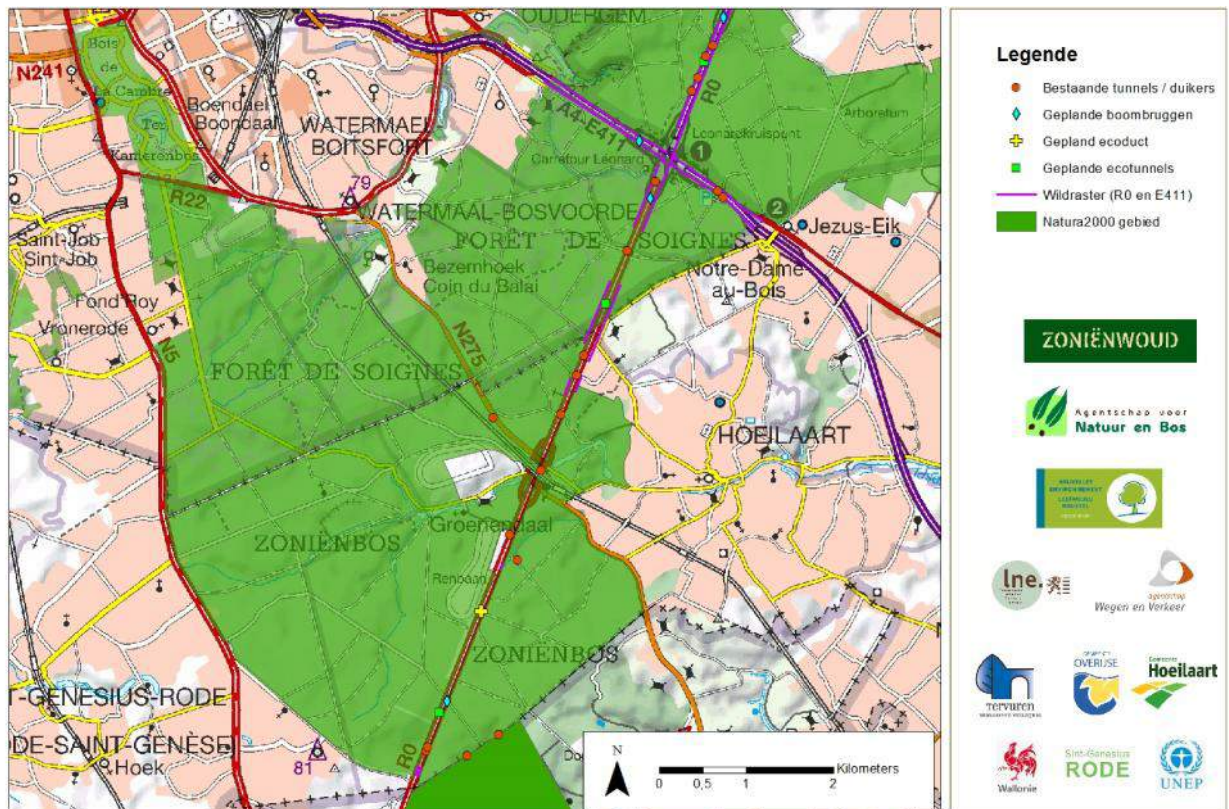
Intussen vindt er wel al bilateraal overleg plaats tussen de regiobeheerder van ANB en MOW over de 'fietsnelwegen' die voorzien zijn als onderdeel van het 'fietsGEN' naar Brussel. De Vlaamse regering wenst nog deze legislatuur zichtbare vooruitgang te boeken met het fietsGEN. Van de 4 fietsnelwegen die doorheen het Zoniënwoud lopen, zijn deze langs de N3 in Tervuren en de N275 in Hoeilaart wellicht het snelst realiseerbaar. Langs de N275 is een fietssnelweg van 3 meter breedte voorzien aan één zijde van de weg, waardoor boscompensatie nodig is en er nog heel wat onduidelijkheden uitgeklaard moeten worden. Wel staat vast dat de heraanleg van de stationsparking in Groenendaal een noodzakelijke voorwaarde is voor de fietssnelweg. Ook MOW heeft er dus baat bij dat de NMBS de heraanleg van de stationsparking als prioriteit beschouwt en kan hopelijk via haar secretaris-generaal de beslissingen van de investeringscel in die richting sturen.

Naast de voorgenoemde projecten waarin de projectcoördinator een actieve rol speelt of zal gaan spelen, volgt ze via verslagen of bilateraal overleg met de gemeente en ANB ook passief de stand van zaken op van een aantal andere lopende zaken:

- **LIFE+-project OZON**

Het vierjarige OZON-project focust sinds 2013 op de ecologische Ontsnippering van het ZONIënwoud. Dat is nodig om de natuurlijke leefgebieden van bedreigde soorten in het bos opnieuw te verbinden en om gevaarlijke verkeerssituaties te voorkomen. Daartoe komen er verschillende constructies, zoals een groot ecoduct over de R0, tussen Groenendaal en Waterloo, vier boombruggen over de R0 en E411 ter geleiding van onder meer eekhoorns en vleermuizen, en drie ecotunnels, die onder de weg door worden geboord, bedoeld voor de migratie van onder meer dassen en amfibieën. Tegelijkertijd passen de bosbeheerders hun beheermaatregelen aan met onder meer een natuurvriendelijke herinrichting van de bosranden en een aanpassing van de recreatiezones. De EU draagt de helft bij om dit te financieren. Het andere deel wordt gedragen door ANB, AWV, Leefmilieu Brussel, de gemeenten Hoeilaart en Overijse en het departement Leefmilieu, Natuur en Energie.

Bestaande en geplande ontsnipperingsmaatregelen binnen OZON

Bron: projectcoördinator OZON

- **Uitbreiding spoorlijn L161**

Spoorlijn L161, die de stopplaats Groenendaal bedient, wordt momenteel op vier sporen gebracht zodat men de verbindingfrequentie gevoelig kan opdrijven om de hoofdstad beter te ontsluiten als onderdeel van het Gewestelijk Express Net (GEN). Het zal nog een aantal jaren duren vooraleer deze L.161 in gebruik kan genomen worden. De projectcoördinator van HORIZON volgt de stand van zaken op via haar contacten bij TUCRAIL.

- **Geofysisch onderzoek priorij Groenendaal**

Op de priorij site van Groenendaal werd in het najaar van 2014 een geofysisch onderzoek uitgevoerd naar de ondergrondse bewaarde overblijfselen van de gebouwen van de priorij. Om tot een goede interpretatie van de geofysische data te komen, werd in combinatie hiermee ook een bureaustudie uitgevoerd waarin historische en cartografische gegevens werden verzameld. Het onderzoek werd intussen afgerond en de resultaten werden in een eindrapport ter beschikbaar gesteld.

Dat rapport stelt dat de ontwikkelingen die zich in de 19de en 20ste eeuw in het studiegebied hebben voltrokken op landschappelijk en bouwkundig vlak, een kwalitatieve beleving van de huidige site in sterke mate verhinderen. Als we willen streven naar een valorisatie en hogere belevingswaarde van de site, moeten bij voorkeur ingrijpende keuzes worden gemaakt. Randvoorwaarde is daarbij dat deze herinrichting steeds gebeurt met een minimale impact op de erfgoedwaarden. In het rapport worden hiertoe enkele suggesties aangereikt zoals het onderbrengen van een informatieruimte in de huidige kerkruïne, het creëren van vista's of het tonen van het oorspronkelijke gebouwenbestand aan de bezoeker met behulp van strategisch geplaatste doorkijkpanelen.

- **Archeologisch vooronderzoek op de priorisite**

In oktober en november 2015 werd door ABO NV een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd naar aanleiding van de geplande consolidatie- en restauratiewerkzaamheden op de voormalige priorisite van Groenendaal. Het doel van het vooronderzoek, meer bepaald een prospectie met ingreep in de bodem (proefsleuven en –putten), is op de bedreigde locatie inzicht te verkrijgen op de mogelijke bewaarde archeologische resten gerelateerd aan de geschiedenis van de priorisite en mogelijke aanbevelingen te formuleren voor verder onderzoek en/of in situ bewaring.

De trekker van de werkgroep erfgoed en de projectcoördinator van HORIZON formuleerden begin 2016 opmerkingen bij het conceptrapport van dit onderzoek, en zullen de aanbevelingen meenemen in hun acties tot ontsluiting van de priorisite.

- **Unesco werelderfgoed erkenning**

Als het van de drie Belgische gewesten afhangt, erkent Unesco binnenkort delen van het Zoniënwoud als werelderfgoed. Unesco wil op haar werelderfgoedlijst een Europees netwerk van ongerepte beukenwouden opnemen. De drie gewesten dienden eind oktober 2014 samen een kandidaatstelling voor het Zoniënwoud in. In 2015 stelde Unesco haar definitieve shortlist op. De uiteindelijke keuze volgt pas in 2017. In de tussentijd bestuderen de Belgische gewesten hoe ze op basis van culturele en natuurlijke criteria heel het Zoniënwoud kunnen laten erkennen als werelderfgoed.

Zoals aangegeven onder 2.1.3 startten de projectcoördinator en Pantarein al een aantal overlegstructuren op om al deze processen te laten samen sporen, een geïntegreerde visie te ontwikkelen en de geplande acties daadwerkelijk uit te voeren. Het Platform van de Onthaalpoort Groenendaal en de 5 werkgroepen die daaronder vallen, spelen daarbij een erg belangrijke rol.

- **Platform Onthaalpoort Groenendaal**

Het '**Platform Onthaalpoort Groenendaal**' schoot op 30 januari 2015 officieel uit de startblokken. Talrijke middenveldorganisaties, overheden, verenigingen, ondernemers, vrijwilligers en buurtbewoners uit Hoeilaart en omgeving werden uitgenodigd voor de startvergadering van het platform. Een dertigtal aanwezigen tekenden hierop present.

Ter illustratie van de uitvoering van de structuurvisie, zette Patrick Huvenne, regiobeheerder van Groenendaal, eerst een aantal lopende projecten in de kijker. Daarbij gaf hij aan dat het Vlaamse beheerplan voor het Zoniënwoud eind 2014 werd goedgekeurd door minister Schauvliege en nu dus operationeel is. Verder mocht hij uitpakken met het nieuws dat de drie gewesten in oktober 2014 een formele aanvraag hebben ingediend om een tiende van het Zoniënwoud te laten klasseren als Unesco-natuurerfgoed. De Hoeilanders kwamen ook te weten dat er een stappenplan in opmaak is om de '**Stichting Zoniënwoud**' op te richten. Deze stabiele structuur wordt zowel verankerd in de structuren van de (gewestelijke) beheerders, in het sociaal netwerk rondom het bos, als in het bos zelf en is nodig om de continuïteit te verzekeren die nodig is om de structuurvisie kwaliteitsvol verder uit te werken.

De projectcoördinator van HORIZON zette daarna de doelstellingen en lopende acties van dit strategisch project uiteen. Nadien werd zij voorgesteld als voorzitter van het platform.

Vervolgens werden er onder begeleiding van Dhr. Jan Mosselmans van het publicatiebureau Pantarein **vijf thematische werkgroepen opgericht rond erfgoed, natuur, sport, bewegwijzering en ondernemen**. Elk van deze werkgroepen kreeg een trekker toegewezen die kort enkele ideeën binnen zijn/haar thema presenteerde om van Groenendaal een aantrekkelijke onthaalpoort te maken. De aanwezigen konden daarna aangeven in welke werkgroep(en) zij deze ideeën mee verder wilden uitdiepen en uitwerken. Hiervoor werden meteen ook overlegmomenten vastgeprikt.

De volgende tabel geeft een overzicht van de werkgroepen, die in de toekomst verder ad hoc zullen samenkomen en rapporteren aan het Platform om integratie tussen de thema's te bewaken.

Wergroep erfgoed		
Trekker	Organisatie	Enkele uit te werken ideeën
Stefaan Bockstal	Koninklijke Heemkundige Kring Hoeilaart	<ul style="list-style-type: none"> - openstellen van historische gebouwen en aanbieden van gegidste wandelingen op Open Monumentendag 2015 - alle bekende relictten en menselijke sporen samenbrengen op één kaart - restauratie en herbestemming van de voormalige priorijkerk

Realisaties

Open Monumentendag 2015

De werkgroep erfgoed stak samen met het Agentschap voor Natuur en Bos en de trekkers van andere werkgroepen een uniek programma in elkaar ter gelegenheid van Open Monumentendag. Op zondag 13 september openden verschillende historische gebouwen in de poort Groenendaal voor de eerste keer hun deuren. Het programma werd aangevuld met een aantal boeiende nevenactiviteiten zoals een lezing over de priorij van Groenendaal, gegidste wandelingen en een stand met pony-animatie. Daarnaast konden de talrijke bezoekers natuurlijk ook genieten van de "alledaagse trekpleisters" zoals het arboretum en de Koningsvijvers.

Gegidste rondleiding op de priorijsite van Groenendaal

Bron: projectcoördinator

Restauratie en herbestemming voormalige priorijkerk

Tijdens de laatste werkgroepvergadering in februari werden de resultaten van het archeologisch vooronderzoek op de priorijsite van Groenendaal besproken. De werkgroep wisselde nadien van gedachten over de mogelijkheden van consolidatie en restauratie van de bestaande kerkruimte. In het volgende semester zullen zij hier verdere stappen in zetten.

Werkgroep natuur		
<i>Trekker</i> Chris Vanderlinden	<i>Organisatie</i> Natuurgroepering Zoniën-woud (NGZ)	<i>Enkele uit te werken ideeën</i> - verder gestalte geven aan het Jan van Ruusbroec-pad - werken aan een nieuw atelier rond bijen - evalueren, actualiseren en aanvullen van het natuuraanbod voor bezoekers

Realisaties

Bijenleerpad

Op 24 mei 2015 opende het Centrum voor Natuur- en milieueducatie in het Bosmuseum een tentoonstelling over bijen. Op deze bijendag werd eveneens een bijenleerpad voor kinderen ingehuldigd en een bijenwandeling voor volwassenen georganiseerd.

Vernieuwing en opening Jan van Ruusbroec-pad

Op zondag 30 augustus 2015 werd het Ruusbroecpad ingehuldigd in Groenendaal waar de priorij vroeger een mooi stukje geschiedenis heeft geschreven. De Koninklijke Heemkundige Kring, het Agentschap voor Natuur en Bos en de vzw Natuurgroepering Zoniën-woud hebben in de omgeving van de ruïnes van de priorij een aantal infopanelen geplaatst die het hele jaar door een mooi beeld geven van het werk van Ruusbroec en de geschiedenis van dit historisch stukje Hoeilaart.

Gegidste wandeling op het vernieuwde Ruusbroecpad

Bron: Karel VA ©

Speciaal voor de gelegenheid bezocht de wandeling ook de ondergrondse gang van de priorij. Normaal is deze dicht omdat er vleermuizen in wonen maar tot 31 augustus zitten die er niet.

Gegidst bezoek aan de ondergrondse gang van de priorij

Bron: Karel VA ©

Groenendaaldag 2016

Tijdens de Open Monumentendag werd door veel Hoeilanders de vraag gesteld naar toegang tot de ondergrondse gang van de priorij, die door de aanwezigheid van vleermuizen slechts zeer beperkt toegankelijk is. Ook bestaat reeds lang de vraag om activiteiten te organiseren met een zo breed mogelijke doelgroep: gezinnen, individuele wandelaars, fietsers, ruiters, ... Nog te weinig Hoeilanders zijn immers echt vertrouwd met de natuurhistorische rijkdom die Groenendaal – mede dankzij het Zoniënwoud en de daar aanwezige historische getuigen – bevat.

Om aan deze verzuchtingen tegemoet te komen, organiseert de werkgroep natuur op zondag 22 mei 2016 een Groenendaaldag ten behoeve van alle natuurliefhebbers maar met bijzondere aandacht voor de Hoeilanders. Het uitgangspunt is om rond het Kasteel van Groenendaal te voorzien in een aantal activiteiten, eet- en drinkgelegenheden, muzikale opluistering en recreatieve lussen. Onder de activiteiten die de werkgroep natuur samen met de andere werkgroepen uitwerkt, behoren een bezoek aan de onderaardse gang, een pop-up blote-voeten-pad, een bezoek aan de tegen dan gerestaureerde Koninklijke Loge, een demonstratie houtsnijwerk door Ad Wouters, een OZON-tekenstandje voor kinderen en een tentoonstelling rond de archeologische opgravingen in Groenendaal.

ANB, de gemeente Hoeilaart, de andere werkgroepen van het platform, een aantal Hoeilaartse verenigingen en kunstenaar Ad Wouters zijn alvast bereid om hieraan mee te werken en van deze eerste editie een succes te maken.

Werkgroep sport

<i>Trekker</i>	<i>Organisatie</i>	<i>Enkele uit te werken ideeën</i>
Jan Doornbusch (vervangt Bart Mullie sinds half december)	Vrijwilliger	<ul style="list-style-type: none"> - uitstippelen bewegwijzerd loopparcours in een veilige en natuurlijke omgeving - verbeteren en waar mogelijk uitbreiden van routes voor diverse sporten - verbeteren verbinding tussen de poorten van het Zoniënwoud via goed bewegwijzerde parcours

Realisaties

Onder impuls van WTC Hoeilaart heeft de werkgroep sport in 2015 bij Bloso een voorstel ingediend voor een nieuwe lus van de mountainbikeroute, aanvullend op de huidige Nero's Mountainbikeroute.

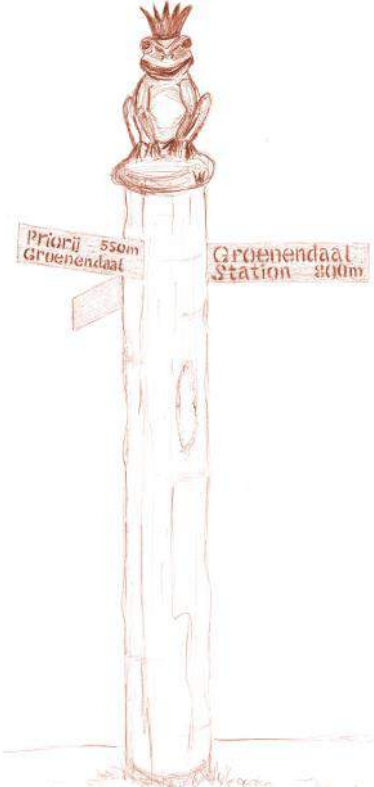
Onder impuls van ZA Team heeft zij bij Bloso ook een voorstel ingediend voor een loopomloop in het Zoniënwoud.

Het is nog onzeker of die realisaties er zullen komen onder de vlag van de werkgroep sport. De gemeente Hoeilaart gaf in 2015 immers aan zich terug te willen trekken als trekker van deze werkgroep.

De projectcoördinator van HORIZON zocht iemand om deze plaats in te nemen en vond in december een enthousiaste kandidaat in de werkgroep recreatie en beleving van het platform van de poort Jezus-Eik. In die werkgroep wilden een aantal leden nl. ook bepaalde acties rond sport uitwerken. Er werd daarom gezamenlijk beslist om die leden ook toe te voegen aan de bestaande werkgroep sport in Groenendaal. Het thema sport zal daardoor nog meer bovenlokaal benaderd worden.

Op de 2de bijeenkomst van het platform van de poort Groenendaal op 17 december werd de nieuwe trekker aangesteld en kon hij zijn ideeën toelichten. Tijdens de nieuwe "startvergadering" in februari stelde de werkgroep het als prioriteit om routes voor diverse sporten te verbeteren en waar mogelijk uit te breiden. In eerste instantie zal dit gaan om het uitdagender en technischer maken van mountainbike paden en een verbetering en uitbreiding van de ruiterspaden. Ook werden allerlei noden in kaart gebracht zoals deze aan openbaar sanitair en een goed onderhoud van de wegen.

In maart zal de werkgroep overleg plegen met de regiobeheerder van ANB om de voorgestelde routes en eventuele alternatieven te bespreken.

Werkgroep bewegwijzering		
<p><i>Trekker</i> Tanya Cerulus</p>	<p><i>Organisatie</i> Regionaal Landschap Dijleland vzw - HORIZON</p>	<p><i>Enkele uit te werken ideeën</i> de site Groenendaal leesbaarder en toegankelijker maken voor bezoekers door in de huisstijl o.a. - bijkomende naamborden en bewegwijzering te plaatsen alsook grote overzichtsborden die de hele site met haar gebouwencluster en circulatie weergeven - het traject tussen de aankomst aan het station en het onthaal in het Bosmuseum op een veilige en aantrekkelijke manier uit te werken voor voetgangers en fietsers</p>
<div style="display: flex; align-items: flex-start;"> <div style="flex: 1;"> </div> <div style="flex: 2; padding-left: 20px;"> <p><i>Realisaties</i></p> <p>De werkgroep bewegwijzering wil de site in de poort Groenendaal zo snel mogelijk leesbaarder maken door betere signalisatie en infopanelen te plaatsen en een veilige, goed aangegeven verbinding voor fietsers en voetgangers te voorzien.</p> <p>Ze stelde daartoe een inventarisatie op van de noden inzake bewegwijzering en andere signalisatie/communicatie in de poort Groenendaal. Zo is het vb. dringend nodig om de gebouwencluster beter aan te duiden en een betere signalisatie te plaatsen tussen de aankomst in het station in Groenendaal en het onthaal in het Bosmuseum.</p> <p>Tijdens deze inventarisatiefase werden er ook discussies gevoerd over de naamgeving van de gebouwen en de begrenzing inzake de toepassing van de huisstijl van het Zoniënwood. Daarbij werd overeen gekomen om boven verkeersborden op de openbare weg tegelijk ook al in de huisstijl te verwijzen naar de onthaalpoort Groenendaal. Zo blijft de uniformiteit bewaard eens de bezoekers het Zoniënwood betreden (zie volgende afbeelding).</p> <p>Vervolgens werden er werkgroepjes opgericht die elk de uitwerking van één van de ontbrekende aspecten (vb. strategische plaatsing van geïntegreerde informatiepanelen) op zich nemen.</p> <p>Na verificatie op terrein, werden al deze verbetervoorstellen in kaart gebracht en afgestemd tussen de verschillende actoren die actief zijn in de poort.</p> <p>Een aantal kleine zaken werden in 2015 al door ANB/inverde aangepakt: er werden vlaggen geplaatst bij het kasteel Groenendaal, de gaten in de parking werden er opgevuld en er loopt nu een gescheiden pad voor voetgangers vanaf de parking naar het bosmuseum.</p> <p>Nu er dankzij hulp van de technische dienst van Hoeilaart een signalisatieplan beschikbaar is, dit door alle actoren gedragen is en ANB op het punt staat om een raamovereenkomst af te sluiten voor leveringen van het bosmeubilair, kunnen de overige acties in 2016 worden gerealiseerd.</p> <p>Enkel de werken i.f.v. de verplaatsing van het traject tussen het station en het bosmuseum kunnen pas in 2017 worden uitgevoerd, zoals besproken werd tijdens het overleg met TUC-rail in februari (zie ook p. 16-17).</p> </div> </div>		

Wergroep ondernemen		
<p>Trekkers Davy Verbeke en Sophie Vercammen</p>	<p>Organisatie B&B Hippo- Droom</p>	<p>Enkele uit te werken ideeën</p> <ul style="list-style-type: none"> - op elkaar afstemmen van privé- en overheidsinitiatieven om elkaar te versterken - troeven van de poort Groenendaal uitspelen en op kaart zetten: unieke natuur, recreatiemogelijkheden, streekproducten, - aangaan van strategische allianties (UNIZO, Horeca Vlaanderen, streekproducten Vlaams-Brabant)

Realisaties

Bij gebrek aan andere, actieve leden organiseren de trekkers van de werkgroep ondernemen geen typische werkgroepvergaderingen, Wel leggen zij op allerhande evenementen contact met andere ondernemers en zoeken zij naar win-wins om de streek en het Zoniënwoud te promoten.

Zo werkten zij vb. mee aan het op poten zetten van een afdeling van Unizo in de Druivenstreek, overkoepelend voor Hoeilaart, Overijse, Huldenberg en Tervuren. Ook komen ze maandelijks samen met andere handelaars en belangengroepen om de kerstmarkt in Hoeilaart te organiseren.

Aanbod aan streekproducten bij B&B Hippo-Droom

2.2.3 Actiepunt Poort Jezus-Eik

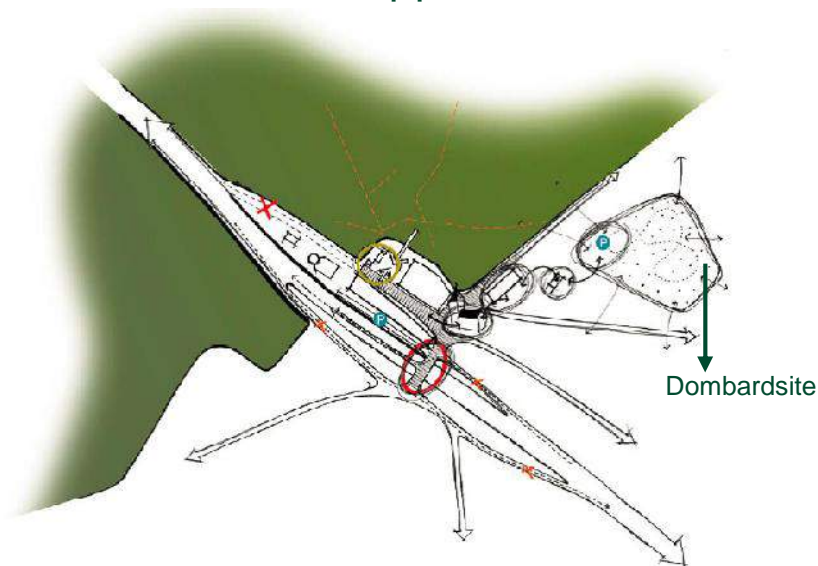
- **Masterplan Jezus-Eik**

Bij de aanleg van de snelweg E411 werd Jezus-Eik bruut begrensd door de snelweg waarmee de bestaande 'dorpsstraat' werd verbonden. Het dorp werd zo opgespannen tussen de snelweg en de baanwinkels van de Brusselsesteenweg.

Het gemeentebestuur van Overijse heeft in 2014 het studiebureau BUUR aangesteld om een Masterplan op te maken voor de dorpskern van Jezus-Eik met als doel het dorp te transformeren van bottleneck naar een levendige dorpsplek. De uitwerking van de recreatieve poort Jezus-Eik en de projectbeschrijving van HORIZON in zijn totaliteit maken een onmisbaar deel uit van dit masterplan. Hierdoor kan Jezus-Eik terug bij het Zoniënwoud worden betrokken, en omgekeerd het Zoniënwoud terug bij Jezus-Eik.

Voor de opmaak van het Masterplan kon BUUR voortbouwen op de eerste ontwerpschets die Arcadis bij de opmaak van de structuurvisie uitstekende voor de poort Jezus-Eik. In deze schets wordt de poort Jezus-Eik al van ver opgemerkt door een markante snelwegbrug en richt ze zich op culinaire liefhebbers en een lokaal publiek. Ook stelde Arcadis hierin voor het bestaande horeca-aanbod uit te breiden rond een heringerichte verkeersarme dorpskern en ter hoogte van de zonevreemde bedrijvigheid op de Dombardsite te voorzien in een groene parking, een buurtpark en open binnengebied alsook ruimte voor jeugdbewegingen en een infopunt voor bezoekers van het Zoniënwoud.

Eerste schetsontwerp poort Jezus-Eik

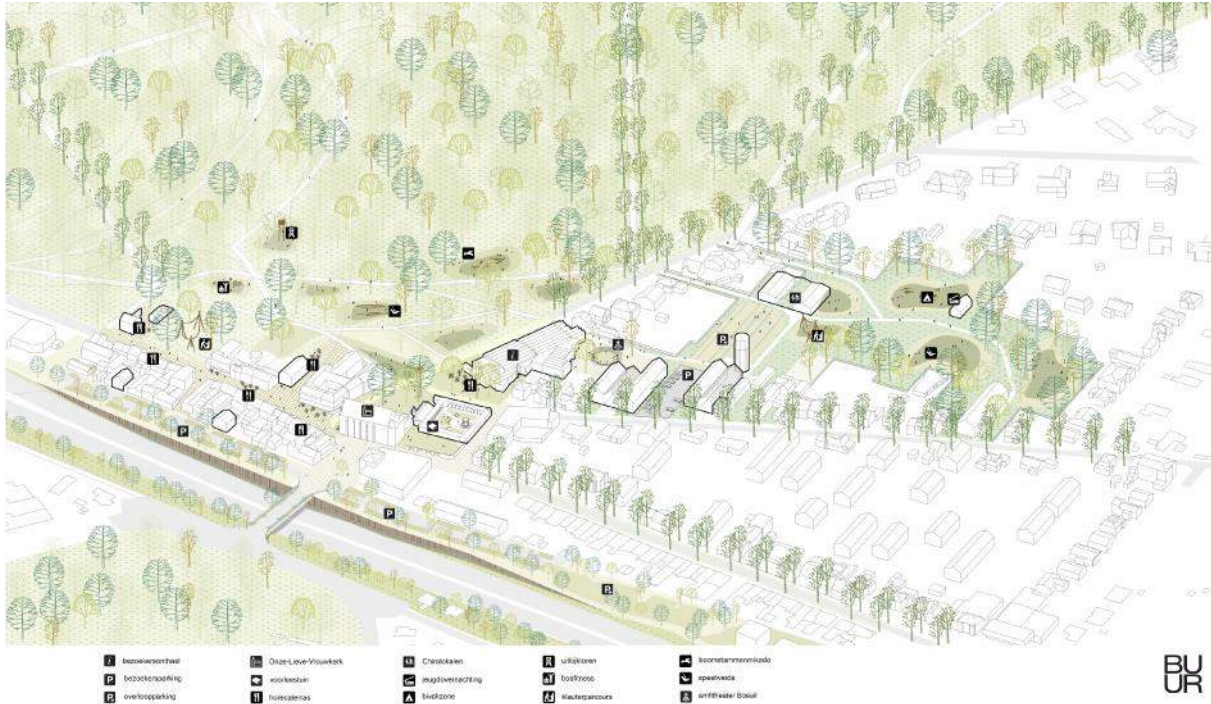

Bron: Structuurvisie Zoniënwoud

Via de stuurgroep die het gemeentebestuur van Overijse in maart 2014 in het leven riep, kon BUUR ook rekenen op insteek van de raad voor lokale economie en andere belanghebbende actoren zoals vzw de Rand, de dorpsraad Jezus-Eik, de kerkfabriek en de projectcoördinator van HORIZON. Deze laatste woonde alle stuurgroepvergaderingen bij en nam hierop de bezorgdheden van ANB en RLD vzw m.b.t. het vrijwaren en versterken van de resterende open en groene ruimte mee.

Deze partners werden samen met andere actoren zoals de provincie Vlaams-Brabant, Ruimte Vlaanderen, AWV - MOW, Toerisme Vlaanderen en Onroerend Erfgoed ook actief betrokken tijdens een expertenoverleg dat doorging op 4 en 29 september 2014. Hierop werd het eerste voorontwerp van het masterplan voorgesteld dat BUUR uitwerkte op basis van de insteek van de stuurgroepleden. Door in een volgende stap ook de insteek van externe experts mee te nemen in het finale ontwerp, hopen we het nodige draagvlak gecreëerd te hebben voor een duurzame lange-termijn oplossing. Die zou er als volgt uitzien.

Visie op de onthaalpoort Jezus-Eik

Bron: Masterplan Jezus-Eik, BUUR

Dit finale ontwerp werd door het college van burgemeester en schepenen van Overijse goedgekeurd in de zitting van 17 maart 2015. De gemeenteraad nam er kennis van in de zitting van 24 maart 2015.

Nadat het masterplan vervolgens ook werd voorgesteld aan de Dorpsraad Jezus-Eik en teruggekoppeld met de eerder betrokken experts, kon BUUR het eindrapport finaliseren. Hierna kon de gemeente de eerste stappen zetten om de overlegstructuren op te starten die de verdere uitwerking van het masterplan op zich zullen nemen.

Het Platform van de Onthaalpoort Jezus-Eik krijgt een belangrijke rol toegekend in de ontwikkeling van de onthaalpoort Jezus-Eik. De trekkers van het platform kunnen hierbij in grote mate voortbouwen op de fiches uit het masterplan waarin per strategische deelruimte (horecaplein, Kapucijnen-cluster, groene recreatiepool, bosrand, dorpsplateau, binnengebied Witherendreef en de dreven) de acties op korte en lange termijn beschreven zijn. Ook vermelden de fiches de nodige partners voor de uitvoering, de kritische succesfactoren en een inschatting van het nodige budget.

Toekomstbeeld van het autoluw dorpshart in de poort Jezus-Eik

Bron: Masterplan Jezus-Eik, BUUR

• **Platform Onthaalpoort Jezus-Eik**

De opzet van het Platform van de Onthaalpoort Jezus-Eik is analoog aan deze in Groenendaal: via verschillende kanalen worden mensen uitgenodigd om hun schouders te zetten onder de toekomst van Jezus-Eik. Onder het platform worden verschillende werkgroepen opgericht die bottom-up acties initiëren en uitwerken onder coördinatie van hun trekkers.

Tijdens de voorbereidingsfase in augustus 2015 definieerden de gemeente Overijse en de coördinator van HORIZON werkgroepen rond de volgende drie thema's:

- Imago (inclusief handel en horeca);
- Witherencluster (inclusief erfgoed en openbare ruimte);
- Recreatie en beleving (inclusief sport en trage wegen).

Voor elke werkgroep zochten zij een trekker. Die vonden ze telkens bij de Dorpsraad Jezus-Eik. Samen met de trekkers en vzw de Rand werkten zij de communicatie en het programma uit voor de opstart van het Platform van de Onthaalpoort Jezus-Eik op 15 oktober 2015.

Uitnodiging voor opstart Platform Onthaalpoort Jezus-Eik

ZONIËNWOUd UITNODIGING · DONDERDAG 15 OKTOBER · 20u

MASTERPLAN JEZUS-EIK
Poort tot het Zoniënwoud

Zet jij ook je schouders onder de toekomst van Jezus-Eik?
Kom dan zeker naar de eerste ontmoeting van het Platform Jezus-Eik en sluit je aan bij één van de werkgroepen!

Programma: <ul style="list-style-type: none">• Verwelkoming door Burgemeester• Korte stand van zaken van de lopende projecten• Acties voor 2015-2016• Goedevoornemensborrel	Waar? GC de Bosuil Kleine zaal Witherendreef 1 3090 Overijse	
---	---	---

Bron: gemeente Overijse

Deze bijeenkomst was met meer dan 100 aanwezigen een groot succes. Nadat de burgemeester van Overijse als kersverse voorzitter iedereen welkom heette, gaven de stedenbouwkundige ambtenaar, de projectcoördinator van HORIZON en de trekkers van de werkgroepen een aantal presentaties om hun projecten en ideeën voor te stellen. Erna kregen de aanwezigen de kans om zich in te schrijven voor de drie werkgroepen en werd kennis gemaakt tijdens een netwerkmoment.

De werkgroepen konden op veel interesse rekenen uit diverse hoeken en kenden dan ook een mooie opkomst tijdens de eerste vergaderingen in november. De volgende tabel geeft een niet limitatief overzicht van de acties waarop de werkgroepen zich in 2016 wensen toe te leggen. De gemeente Overijse heeft alvast werkingsmiddelen voorzien in de begroting om hen hierin te ondersteunen.

Werkgroep imago		
<i>Trekker</i> Pips Luppens	<i>Organisatie</i> Dorpsraad Jezus-Eik	<i>Enkele uit te werken ideeën</i> - Jezus-Eik aantrekkelijker maken voor toeristen en klanten vb. door verfraaiing brug E411 en invalswegen, ... - acties organiseren ter bevordering van handel en horeca vb. promoten traditionele streekgerechten o.a. tijdens culinair evenement, pop-up winkels in leegstaande panden, ... - uitspelen van de troeven in Jezus-Eik vb. door deelname aan het Gordelfestival, hoorbaar tentoon stellen van het Loflied Jezus-Eik, ...
<p><i>Realisaties</i></p> <p>De werkgroep imago ging in november 2015 meteen van start door een aantal sterke ideeën van de trekker verder uit te werken.</p> <p>Door gebrek aan leden vanuit de horeca, gaf de trekker in december de aanzet voor een opiniepeiling bij de restauranthouders in Jezus-Eik. Daarmee hoopt de werkgroep de horeca beter te informeren en aan te sporen om deel te nemen aan de platformwerking.</p> <p>De focus van deze opiniepeiling werd in januari verlegd naar de toeristische samenwerking in de Druivenstreek en de organisatie van het Gordelfestival en andere evenementen (via vb. het platform). De gemeente stuurde eerst een brief uit en zal in maart persoonlijke interviews afnemen. Zo hoopt zij de horeca warm te krijgen om samen te willen werken in vb. de promotie van traditionele streekgerechten.</p> <p style="text-align: center;">Traditionele “Boterham met Plattekaas”</p> <div style="text-align: center;"> <p>Bron: werkgroep imago</p> </div> <p>De acties die Jezus-Eik aantrekkelijker dienen te maken voor toeristen en klanten kunnen nog niet meteen in uitvoering gaan. Hiervoor is eerst bijkomend overleg nodig met het Agentschap voor Wegen en Verkeer.</p>		
Werkgroep Witherencluster		
<i>Trekker</i> Hugo Dewit	<i>Organisatie</i> Dorpsraad Jezus-Eik	<i>Enkele uit te werken ideeën</i> - in de kijker zetten van de historische kerk van Jezus-Eik vb. door het aanbrengen van buitenverlichting en het inrichten van een permanente tentoonstellingsruimte in de pastorie - nagaan welke nieuwe invulling de watertoren in Jezus-Eik kan krijgen en of dit gebouw geklasseerd kan worden - opwaardering van het Mariahof vb. door de aanleg van nutsvoorzieningen, restauratie van de kapelletjes, ... - in samenspraak met publieke en private eigenaars in de poort zoeken naar oplossingen voor de parkeerproblemen en huisvesting voor de chiro
<p><i>Realisaties</i></p> <p>Ook de acties die op het programma staan van de werkgroep Witherencluster, vereisen eerst bijkomend overleg met bepaalde overheden zoals AWV, ANB en Onroerend Erfgoed.</p>		

Werkgroep recreatie en beleving		
<i>Trekker</i> Stijn Couder	<i>Organisatie</i> Dorpsraad Jezus-Eik	<i>Enkele uit te werken ideeën</i> - uitwerken bewegwijzerd rolstoelpad in het Zoniënwoud met vertrek vanuit de Bosuil - uitbreiding en inrichting speelbos in poort Jezus-Eik - organisatie sportieve evenementen in het Zoniënwoud vb. oriëntatietoelooop en geocaching - inrichting groene recreatiepool na verwerving (lange termijn)

Realisaties

De werkgroep recreatie en beleving besliste bij de opstart om tijdens het eerste half jaar te focussen op de volgende twee acties.

Speelbos

Op 7 januari 2016 verkenden de trekker van de werkgroep, de boswachter van ANB en de projectcoördinator van HORIZON het speelbos bij Jezus-Eik. Het doel was om eerst in kleine groep na te gaan welke natuurlijke spelelementen waar konden worden aangebracht, hoe het speelbos kan overlopen in de grasvlakte van ijssalon en fietsverhuurpunt De Woudpoort, hoe de verkeerssituatie zou moeten worden aangepast om een veilige speelruimte te verzekeren etc.

Hun bevindingen werden vertaald in een voorontwerp en voorgelegd aan de werkgroep, ANB, de uitbaters van De Woudpoort en de verkeerscommissie. Het ontwerp wordt nu verder uitgewerkt op basis van hun suggesties ter verbetering en zal deels worden gerealiseerd tegen het Gordelfestival in september.

Voorontwerp speelbos in onthaalpoort Jezus-Eik

Rolstoelpad

In nauwe samenwerking met de boswachter van ANB werd ook een route voor rolstoelgebruikers uitgestippeld. Op 21 februari 2016 ging de werkgroep recreatie en beleving het rolstoelpad en het speelbos in het Zoniënwoud verkennen. Daarbij kwamen al heel wat praktische problemen naar voren. De trekker stelde ook de vraag aan centra "De Berken" en "Ganspoel" om hun licht te laten schijnen over de voorstellen van het rolstoelpad en het speelbos en hun noden als toekomstige

gebruikers op te lijsten. Hun evaluatieverslag wordt verwacht in april.

Nadien zal de werkgroep met de gemeente en ANB bespreken welke verbeteringen al op korte termijn kunnen worden doorgevoerd. De werkgroep streeft er immers naar om tegen het Gordelfestival op 4 september al een aantal – desnoods tijdelijke – aanpassingen op terrein door te voeren zodat rolstoelgebruikers en kinderen die dag ten volle kunnen beleven.

Omdat een groot deel van de acties pas kan worden opgestart nadat deze ideeën zijn besproken met de betrokken overheidsinstanties, plande de stuurgroep van het platform van de onthaalpoort Jezus-Eik op 25 november en op 11 januari een overleg in met ANB en respectievelijk AWV. Hieruit kwam de welwillendheid om samen te werken duidelijk naar voren. Er werd afgesproken dat de gemeente Overijse de wensen en randvoorwaarden m.b.t. de acties verder zal voorbereiden en de resultaten van het overleg met ANB en AWV zal terugkoppelen met de trekkers van de werkgroepen. Dat laatste gebeurde op 15 februari 2016. De trekkers planden erna meteen nieuwe werkgroepvergaderingen in om verder aan de slag te kunnen.

Intussen hielden de gemeente en vzw de Rand ook gesprekken met ANB en inverde om zich kandidaat te stellen als huurder voor de boswachterswoning in de Witherendreef. Als zij met deze onderhandelingen een positief resultaat bereiken, kan een deel van de chiro een onderkomen vinden in de woning en kan de tuin ingezet worden om de aanpalende parking van de Bosuil uit te breiden.

- **Binnengebied Witherendreef**

Voor de strategische ruimte ‘binnengebied Witherendreef’ werd al eerder tot actie overgegaan. In het najaar van 2014 kwamen een aantal private eigenaars uit de Witherendreef onder begeleiding van BUUR en de gemeente Overijse samen met als doel onderlinge samenwerkingen aan te gaan om het bestaande binnengebied gezamenlijk te ontwikkelen. Dit zou moeten leiden tot een semi-publieke groene ruimte die het binnengebied kenmerkt, en in verschillende dwarsverbindingen die de toegankelijkheid van het gebied garanderen. BUUR en het gemeentebestuur faciliteerden dit overleg. Ook tijdens het vervolgtraject dat de eigenaars zullen doorlopen om het gebied te ontwikkelen, zullen BUUR en het gemeentebestuur zorgen voor een nauwe en gepaste begeleiding waarbij de ruimtelijke uitgangspunten i.f.v. de beoogde kernversterking worden bewaakt.

Bijeenkomst voor gezamenlijke ontwikkeling binnengebied Witherendreef

Bron: Masterplan Jezus-Eik, BUUR

- **Strategische grondverwerving**

De stuurgroep ziet in het masterplan veel kansen tot voorbeeld stellende realisaties die als hefboom kunnen dienen voor zowel de poort Jezus-Eik als het HORIZON-project in zijn geheel. Omdat het realiseren van de visie voor de poort Jezus-Eik grondverwerving noodzakelijk maakt, besliste de stuurgroep om het nodige te doen om de subsidies die Ruimte Vlaanderen potentieel verleent voor de verwerving van terreinen in dit deelproject in te zetten. Eind oktober 2014 werd daarom een subsidiedossier ingediend bij Ruimte Vlaanderen dat nu herwerkt wordt.

Om dit dossier samen te stellen, pleegden de gemeente Overijse en de projectcoördinator van HORIZON meermaals overleg met ANB en vzw de Rand. Deze actoren gingen een partnerschap aan om samen een antwoord te kunnen bieden op de meest prangende uitdagingen in Jezus-Eik zoals het ontbreken van een groene recreatiezone, het huidige tekort aan parkeerruimte bij GC de Bosuil en de nood aan speelruimte en huisvesting voor de aanwezige jeugdbewegingen.

Met het oog op bijkomende cofinanciering, hield dit partnerschap tevens gesprekken met kabinetsmedewerkers van ministers Schauvliege en Weyts. De kans is reëel dat die cofinanciering binnen het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie gevonden kan worden, al dan niet in samenwerking met de VLM binnen het landinrichtingsproject IJsevallei. De administratie van minister Weyts liet intussen weten geen aankoop van gronden te kunnen cofinancieren maar met veel interesse uit te kijken naar het projectvoorstel Zoniën, Groene hart (zie 2.2.6). Als dat voorstel wordt goedgekeurd, zal men ook vanuit het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen fondsen ter beschikking stellen voor de uitwerking van het Zoniënwoud en haar onthaalpoorten als internationale trekpleister.

2.2.4 Actiepunt Open ruimteverbindingen via binnengebieden

Dit actiepunt omvat zowel het in de projectaanvraag voorziene traject «een duidelijke rol geven aan binnengebieden» als het traject «het uitbouwen van open ruimteverbindingen». De klemtoon ligt dus op de bescherming en versterking van de open ruimte.

Voor de binnengebieden die gelokaliseerd zijn in het zoekgebied van de te realiseren open ruimteverbindingen (zie pijlen op de overzichtskaart op p.4), zal bepaald worden of en hoe ze in de toekomst verder ontwikkeld kunnen worden en in welke mate ze een duidelijke rol kunnen opnemen binnen het uit te bouwen netwerk van open ruimteverbindingen dat de verschillende woonwijken en kernen met het Zoniënwoud en de IJsevallei zal verbinden.

In bestaande woonlinten zal onderzocht worden hoe we onbebouwde percelen kunnen vrijwaren om bestaande open ruimtecorsidors en zichten naar achterliggende binnengebieden te behouden. Het studie bureau dat het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Hoeilaart in 2016 zal actualiseren, zal mee ingeschakeld worden om deze prangende vraag te beantwoorden. Om de open ruimte kwaliteitsvol en zichtbaar te maken, is de gemeente Hoeilaart ook met een RUP bezig voor het woonuitbreidingsgebied Sloesveld waarin een groene vinger is aangeduid. Het projectteam van HORIZON werd ingeschakeld om de visie hierop mee uit te werken.

- **Opmaak kaart van gewenst recreatief en ecologisch open ruimtenetwerk en inventaris inzetbaar instrumentarium**

Voor de uitbouw van een samenhangend recreatief en ecologisch open ruimtenetwerk kunnen we voortbouwen op de ruimtelijke structuurplannen die al werden uitgewerkt op Vlaams, provinciaal en gemeentelijk niveau. Om deze krijtlijnen concreet vorm te geven, liepen er voor de start van het HORIZON-project nog geen studieopdrachten of werkgroepen. Het Dagelijks bestuur richtte daarom in juli een werkgroep open ruimteverbindingen op die bestaat uit leden van het Dagelijks bestuur en de milieu- en duurzaamheidsambtenaren van Hoeilaart en Overijse.

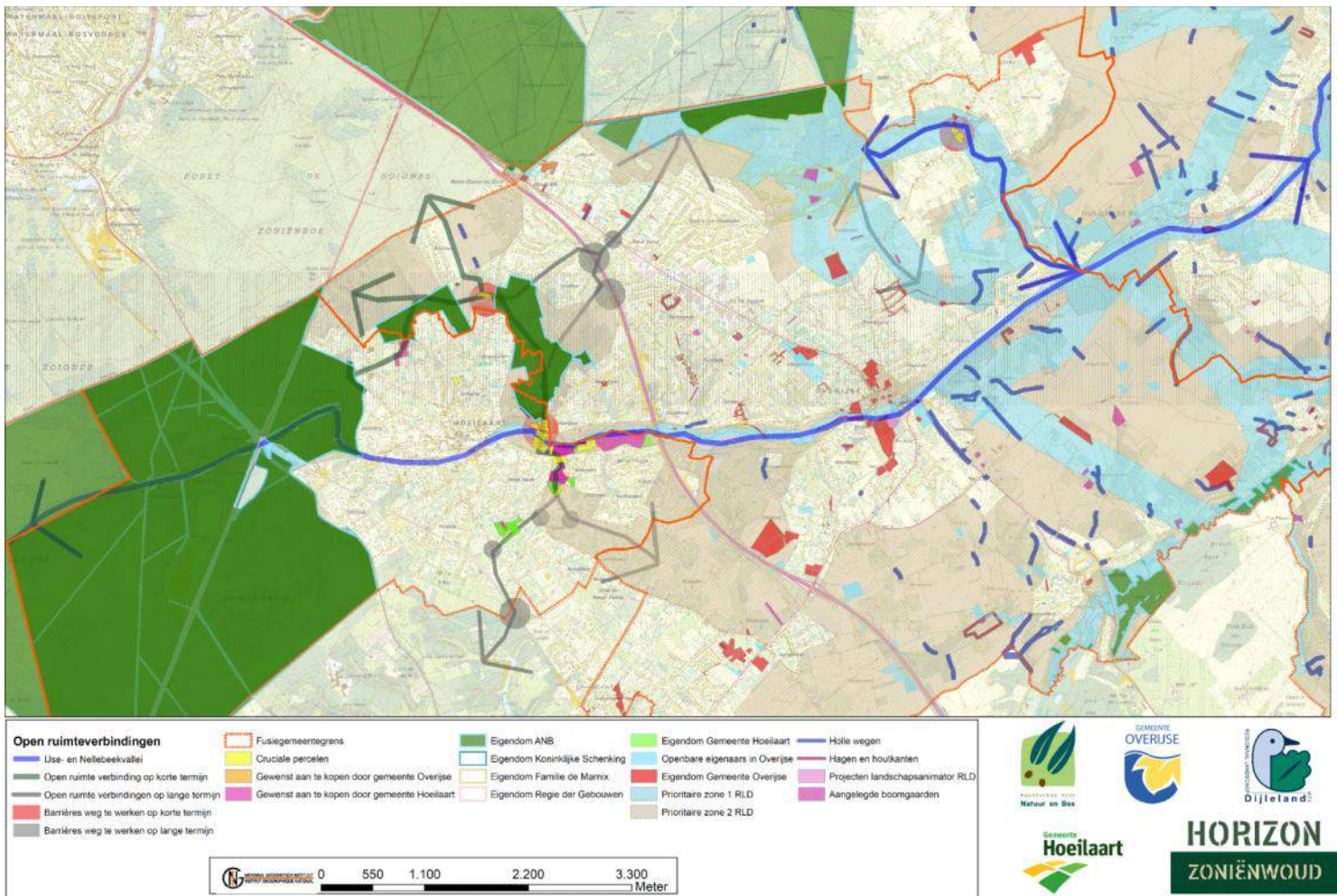
Deze werkgroep kwam al verschillende malen samen om de gewenste ruimtelijke structuur uit de beleidsplannen te vertalen op perceelsniveau. Zowel voor Hoeilaart als Overijse werd in eerste instantie op basis van kaartmateriaal en ad hoc kennis binnen de gemeenten nagegaan langs welke percelen de gewenste natuurverbindingen best worden doorgetrokken en welke barrières we daarbij moeten zien te overwinnen (zie verder).

In een volgende stap bezocht de werkgroep het resultaat van deze denkoefening op terrein en verifieerde zij de uitvoerbaarheid, randvoorwaarden en eventuele mogelijke alternatieve (of bijkomende) verbindingen. In Hoeilaart vond een eerste terreinbezoek plaats op 26 augustus 2014. Dat in Overijse ging door op 23 september 2014. Na deze verkennende

terreinbezoeken werd de hulp ingeschakeld van de GIS-expert van ANB Groenendaal om overkoepelende kaarten op te maken die in verschillende kaartlagen de volgende informatie weergeven:

- welke fysieke natuur- (en bij extensie open ruimte)verbindingen HORIZON nastreeft;
- welke percelen in deze verbindingen al eigendom zijn van één van de projectpartners en andere publieke actoren;
- van welke percelen de verwerving, het behoud van de open ruimte of de (her)inrichting via samenwerking met de eigenaars als cruciaal wordt beschouwd;
- welke percelen de partnergemeenten alvast (op korte termijn) wensen aan te kopen i.f.v. het open ruimtenetwerk;
- waar de geklasseerde landschappen en dreven gelegen zijn;
- waar de prioritare zones en eerdere realisaties van RLD vzw gelegen zijn;
- waar de te overwinnen barrières gelokaliseerd zijn.

Werkkaart open ruimteverbindingen

Bron: Projectteam HORIZON

Naast deze overzichtskaart stelde de projectcoördinator van HORIZON in november 2014 ook een inventarisatie op van alle instrumenten die beschikbaar zijn om de gewenste verbindingen na te streven. Het leeuwendeel daarvan komt uit de instrumentenkoffer van landinrichting die i.s.m. de VLM zal worden toegepast. Belangrijk daarbij is de nodige aandacht voor het behoud van het evenwicht in de ruimtebalans en het vermijden van planschade. Het instrumentarium maakt deel uit van de visie op het grondbeleid binnen HORIZON die de projectcoördinator in oktober 2015 uitschreef en terugkoppelde met Ruimte Vlaanderen.

De overzichtskaart en het instrumentarium werden ook besproken op de stuurgroepvergadering van 26 november 2014. Met het Dagelijks bestuur werd toen afgesproken dat de werkgroep vanaf maart 2015 bijkomende terreinbezoeken zal uitvoeren en het actiepunt nadien verder zal uitwerken i.s.m. actoren zoals ANB, de VLM e.a.

De beslissing van de projectpartners van HORIZON en de VLM om samen een landinrichtingsplan voor de IJsevallei uit te werken (zie verder), bood de opportuniteit om zowel de uitwerking van de open ruimteverbindingen als de afstemming met andere actoren te integreren in het proces van landinrichting dat door de VLM gecoördineerd wordt. Hierdoor is het niet meer nodig om de werkgroep open ruimteverbindingen daarnaast nog uit te breiden.

Wel werd afgesproken om alvast bilateraal advies in te winnen over de grote lijnen zoals de ligging en haalbaarheid van de beoogde open ruimteverbindingen. Op 15 juni 2015 hield de projectcoördinator een overleg met het INBO om specifiek advies in te winnen over het soort maatregelen dat genomen kan worden om voldoende bescherming en habitat te garanderen, over de manier waarop men het best de doelsoorten van de gewenste ecologische verbindingen kan bepalen, over de stand van zaken van andere beleidsplannen enzovoort. Daarnaast wisselde zij ook ervaringen uit met de coördinatoren van project De Wijers bij het Provinciaal Natuurcentrum in Limburg. Als gevolg van deze gesprekken en bijkomende terreinbezoeken werd de oorspronkelijke werkversie van de overzichtskaart open ruimteverbindingen bijgesteld. Hoewel deze werkkaart voorlopig gefinaliseerd is, benadrukt het projectteam dat de pijlen hierop de visie en doelstellingen in grote lijnen weergeven, en dus zeker niet tot op perceelsniveau vast liggen.

Een belangrijke wijziging t.o.v. de eerste werkkaart is het onderscheid tussen de korte- en lange termijn doelstellingen. Tijdens de projectduur van HORIZON zullen de middelen gebundeld worden om die (delen van) open ruimteverbindingen te realiseren - of althans op te starten - waarvan de grootste effecten worden verwacht en waarvan de knelpunten door de projectpartners zelf overbrugd zouden kunnen worden. Deze zijn in het groen en blauw ingetekend op de overzichtskaart. De lichtgrijze open ruimteverbindingen houdt het projectteam mee in het achterhoofd wanneer er zich opportuniteiten voordoen zoals vb. de optie tot recht van voorkoop of de opmaak van nieuwe beleidsdocumenten zoals een nieuw gemeentelijk ruimtelijk structuurplan in Hoeilaart vanaf 2016. Door de moeilijke situatie op terrein (opeenstapeling van knelpunten en/of te dicht bebouwde open ruimte in combinatie met het ontbreken van geschikte instrumenten) kunnen deze verbindingen pas op langere termijn gerealiseerd worden.

De uitwerking van de open ruimteverbindingen wordt opgesplitst in verschillende, afgebakende deelprojecten, acties genoemd. De volgende studies/projecten zullen het projectteam van HORIZON ondersteunen in de concrete realisatie van deze acties. Daarbij wordt er veel belang gehecht aan het betrekken van andere organisaties en de eigenaars. Niet alleen om de verschillende visies met elkaar af te stemmen en het nodige draagvlak te creëren, maar ook om samen, met de juiste kennis van zaken, de randvoorwaarden te bepalen, afwegingen te maken tussen ecologische versus recreatieve belangen etc.

- **Studie Louis Gunsstraat-Schransdreef**

Ter ondersteuning van de uitwerking van de beoogde open ruimteverbinding tussen het IJsebos en het Marnixbos via de binnengebieden in de Louis Gunsstraat en Schransdreef in Overijse, stelden de stedenbouwkundige van de gemeente Overijse en de projectcoördinator van HORIZON samen een bestek op voor de uitbesteding van een studieopdracht.

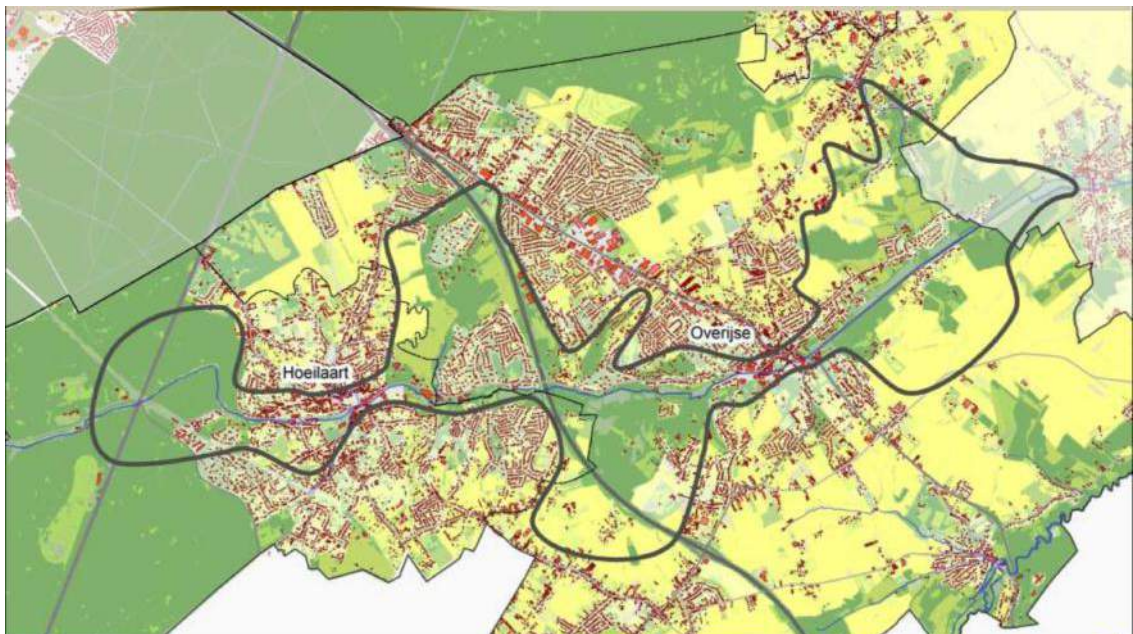
De projectcoördinator van HORIZON presenteerde de ideeën omtrent de uitwerking van deze open ruimteverbinding als ontwerpvrage op een ontwerpavond rond participatie op 9 december 2014. Langs die weg kreeg zij waardevolle input van ervaren communicatie- en participatiedeskundigen voor het bestek.

De bedoeling was om binnen de studieopdracht te laten onderzoeken wat de mogelijkheden en randvoorwaarden zijn voor de realisatie van een natuurverbinding (al dan niet gepaard gaande met recreatie) en hoe dit in het woonuitbreidingsgebied eventueel te combineren valt met een beperkte woonontwikkeling. De gemeente Overijse en de projectcoördinator van HORIZON beslisten samen om de uitbesteding van deze opdracht voor onbepaalde tijd uit te stellen en de beperkte beschikbare middelen eerst in te zetten voor de prioritaire open ruimteverbindingen.

- **Project IJsevallei in planprogramma landinrichting in de Vlaamse Rand**

Het projectvoorstel van de IJsevallei is als één van de 10 gebiedsgerichte projectvoorstellen opgenomen in het planprogramma landinrichting in de Vlaamse Rand van de VLM. Het heeft als doel om via landinrichting in de IJsevallei (breed beschouwd) de verbinding te maken tussen de twee grote boscomplexen van het Zoniënwoud en het Meerdaalwoud (eventueel met doorkijk naar Huldenberg).

Oorspronkelijke afbakening planzone IJsevallei

Bron: VLM, Planprogramma Landinrichting Vlaamse Rand (oktober 2013)

De kansen voor landinrichting zijn er legio:

- optimalisatie groene valleias via natuurtechnische versterking, bosuitbreiding en versterking samenhang van de verschillende open ruimten;
- verhogen doorwandelaarbaarheid van het gebied door herstel en vervolledigen netwerk trage wegen;
- verhogen waterbuffering en –berging waar mogelijk;
- versterken valleiflanken via hellingbossen, holle wegen, KLE, zijbeken, ...;
- versterken duurzame landbouw en onderzoeken nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden in de vroegere serregebieden.

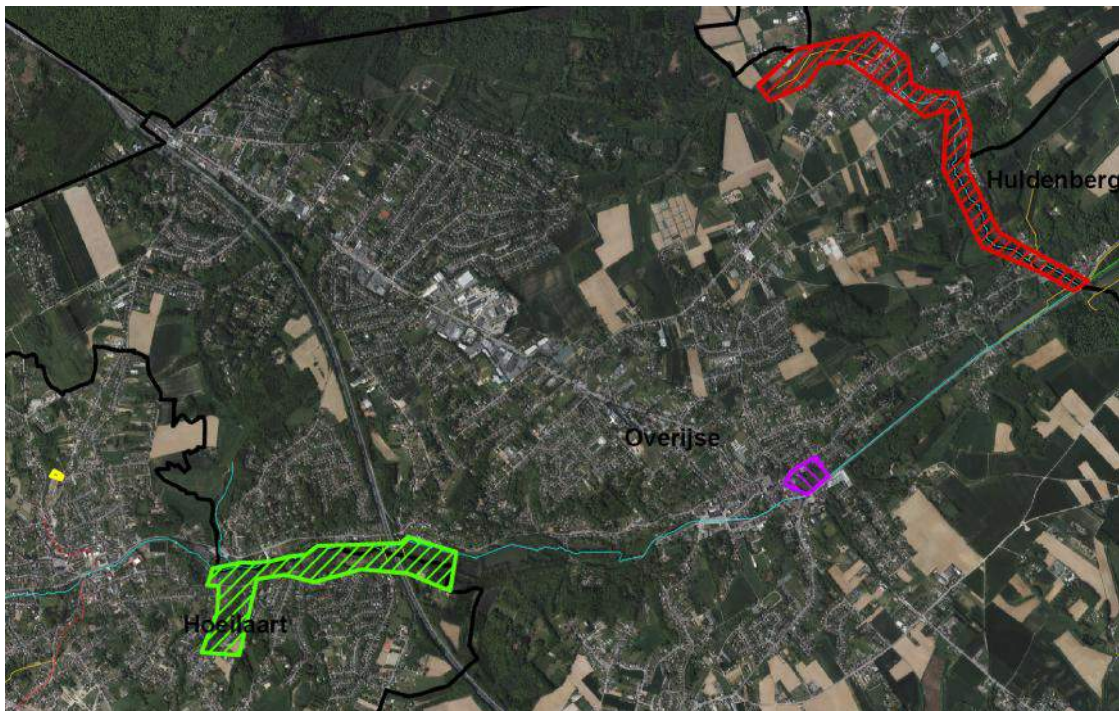
Omdat de VLM de 10 planzones uit het planprogramma landinrichting niet in gelijke mate op de kaart kan zetten, hanteert ze een aantal criteria om te prioriteren. Een belangrijk criterium is de bereidheid tot samenwerking en ondersteuning van andere partners zoals de gemeenten. De VLM vraagt dat er een ploegje externen mee kan werken aan de uitwerking van de nodige inrichtingsplannen. Aangezien landinrichting tot maximaal 70% voor inrichtingswerken en 50% voor grondverwerving subsidieert, dienen de gemeenten (en eventueel ook andere partners) daarnaast ook een financieel engagement aan te gaan.

Tijdens de eerste stuurgroepvergadering werd duidelijk dat de projectpartners het projectvoorstel van de IJsevallei graag verder willen uitwerken i.s.m. de VLM en andere actoren zoals vb. de provincie Vlaams-Brabant. Dit projectvoorstel zal nog extra ondersteund worden door de acties die Hoeilaart onderneemt om de waterproblematiek door de rioleringswerken langs de Brusselsesteenweg op te lossen en de inspanningen van ANB om aansluitend de Koningsvijvers te ontslibben. Op voorwaarde dat de VLM de nodige ondersteuning biedt, zijn de gemeenten Hoeilaart en Overijse bereid om in beperkte mate personeel in te zetten voor de opmaak van de vereiste inrichtingsplannen. Beide gemeenten engageerden zich ook om financiële middelen in te zetten voor zowel de opmaak van het landinrichtingsplan als de realisatie ervan.

Om dit engagement te bekrachtigen, stelden de partnergemeenten half 2015 een verklaring op die werd goedgekeurd door hun schepencolleges (zie bijlage 4). Hierin staat onder meer vermeld dat de opmaak van het vereiste inrichtingsplan grotendeels zal worden uitbesteed aan een studie bureau. De gemeenten dragen hiervoor elk 15% van de kosten bij. Voor de overige 70% kunnen zij subsidies bekomen bij de VLM. De projectcoördinator van HORIZON en de VLM stelden in de 2de helft van 2015 samen het bestek op voor de voorbereidende studie "Opmaak geïntegreerde visie en actieplannen open ruimte IJsevallei". In deze studie ligt de focus op de opmaak van realistische actieplannen voor deze vier locaties:

1. Wandelverbinding begraafplaats-natuurgebied, Hoeilaart (geel)
2. Beleving - wandelverbinding – parkinrichting natuurgebied langs IJse met groene vinger naar Sloesveld, Hoeilaart (groen)
3. Groenverbinding Nellebeekvallei, Overijse (rood)
4. Parkinrichting basisschool 't Kasteel, Overijse (paars)

Te onderzoeken locaties via externe studieopdracht

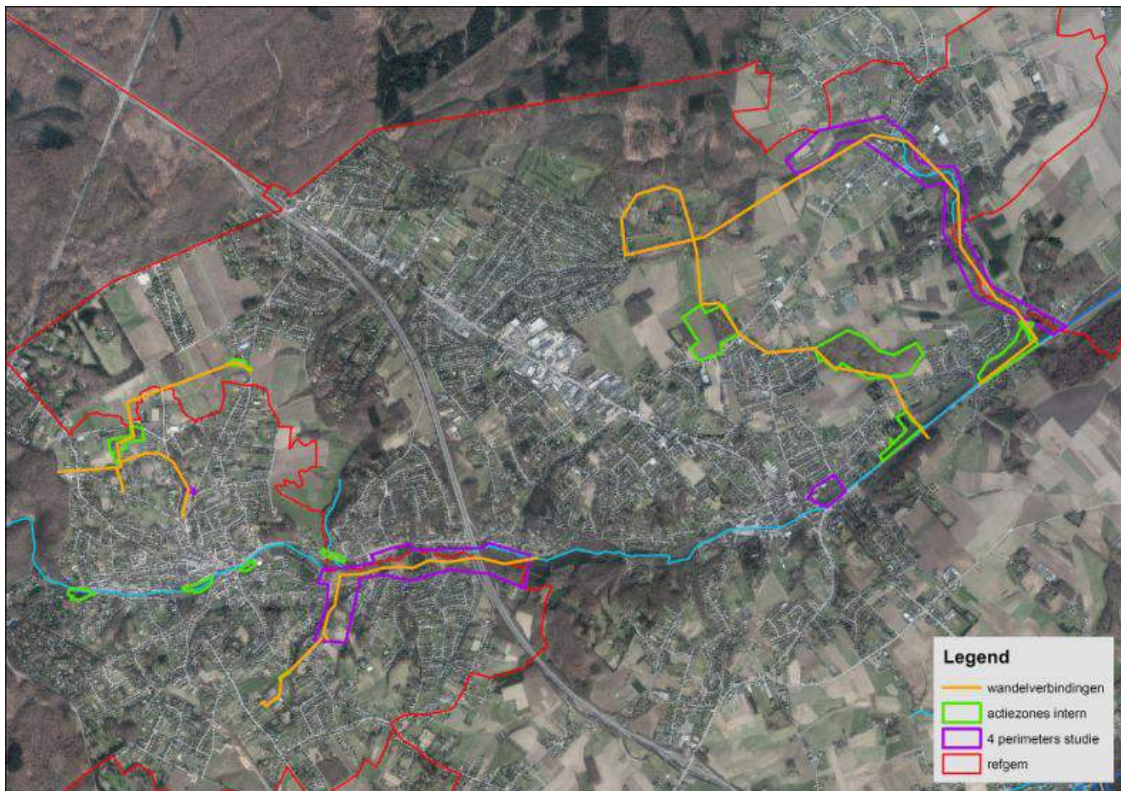

Bron: projectteam Landinrichting IJsevallei, VLM

De VLM riep de planbegeleidingsgroep Vilvoorde-Hoeilaart voor het eerst samen in september 2015 in het algemene kader van landinrichting in de Vlaamse Rand. Op dat moment kreeg zij de zegen voor de uitwerking van het projectvoorstel in de IJsevallei en de uitbesteding van de voorbereidende studie. Op 2 februari 2016 beoordeelde het projectteam Landinrichting IJsevallei de offertes voor deze studieopdracht, die in april wellicht kan aanvatten.

De actieplannen die het studie bureau ons zal aanleveren, dienen te kaderen in één geïntegreerde visie voor de IJsevallei en dienen mee als basis voor het landinrichtingsplan dat de VLM na deze studie tegen 2017 zal opmaken. Naast deze vier te bestuderen locaties zullen er nog veel meer plaatsen, verspreid over het werkingsgebied van HORIZON, worden (her)ingericht. Hiervoor zal de VLM zelf de actieplannen opmaken in onderlinge samenwerking met de betrokken actoren en projectpartners van HORIZON. Om die bijkomende projecten en de visie daarop te bepalen, hield het projectteam Landinrichting IJsevallei al een hele resem bilaterale overlegmomenten met de partnergemeenten en actoren zoals Natuurpunt, Aquafin en de dienst waterlopen van de provincie Vlaams-Brabant. Ook ging dit team al verschillende keren op terreinbezoek. De uit te werken actiezones en wandelverbindingen liggen nu grotendeels vast en worden weergegeven in het volgende overzicht.

Overzicht actiezones landinrichting IJsevallei

Bron: projectteam Landinrichting IJsevallei, VLM

Zolang het landinrichtingsplan nog in opmaak is, kunnen hier nog projecten aan toegevoegd worden. In theorie kan dit overal in Hoeilaart en Overijse en dienen projecten niet per se gelegen te zijn in de oorspronkelijke afbakening van de planzone IJsevallei uit het planprogramma voor landinrichting in de Vlaamse Rand. Deze afbakening werd op vraag van de projectcoördinator van HORIZON immers verruimd zodat deze beter aansluit bij de doelstellingen van HORIZON. Daarin willen we immers niet enkel de groene vallei-as zelf optimaliseren, maar ook de samenhang van de verschillende open ruimten versterken via de realisatie van een recreatief en ecologisch open ruimtenetwerk.

Realisaties die binnen het jaar mogelijk zijn, worden niet opgenomen in het landinrichtingsplan maar wel binnen HORIZON uitgevoerd. Het landinrichtingsplan wordt immers pas in 2017 goedgekeurd en bevat daarom enkel projecten die realiseerbaar zijn op middellange termijn. Ook projecten die pas op lange termijn (na meer dan vijf jaar) kunnen worden uitgevoerd, vallen buiten het plan. Voor deze projecten kan later indien nodig nog altijd een bijkomend landinrichtingsplan worden opgemaakt.

2.2.5 Actiepunt Communicatie en sensibilisatie

Intern

De interne opvolging van het project binnen het Dagelijks bestuur gebeurt door een (meer)maandelijks overleg en tussentijdse bilaterale afstemming. Aan de collega's van RLD vzw wordt verslag uitgebracht op de maandelijkse medewerkersvergadering. Binnen de stuurgroep wordt halfjaarlijks de voortgang besproken maar wanneer nodig al eerder tussentijds bilateraal teruggekoppeld.

Actoren

Onder 2.1.4 werd aangegeven hoe het project in de eerste maanden werd geïntroduceerd bij belangrijke externe partners in het projectgebied.

Naast deze ontmoetingen stelde de projectcoördinator een mailinglist samen van belanghebbenden die het Dagelijks bestuur vanaf de beginfase op de hoogte wou brengen van het bestaan van HORIZON, de doelstellingen hiervan enz. In deze lijst werden collega's opgenomen van de leden van het Dagelijks bestuur, de Raad van Bestuur van RLD vzw, middenveldorganisaties e.a. Aangezien het gros van deze mensen al langs andere kanalen op de hoogte was gebracht van het bestaan van HORIZON, besliste de projectcoördinator te wachten met hen aan te schrijven tot de projectnaam en het logo op punt stonden en er in de mailing verwezen kon worden naar de projectwebsite waarop geïnteresseerden de voortgang van het project en bijkomende achtergrondinformatie kunnen terugvinden. Dit kan eveneens via de website van de strategische projecten van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

De relevante actoren worden verder ook betrokken via bilaterale overlegmomenten, de verschillende werkgroepen binnen de projectstructuur van HORIZON en de platformen van de onthaalpoorten in Groenendaal en Jezus-Eik.

Brede publiek

Het Dagelijks bestuur besliste om de communicatie naar het brede publiek pas te voeren nadat het project meer concrete vormen aangenomen heeft. Op dat moment zal een voor het grote publiek toegankelijke projectwebsite gelanceerd worden als onderdeel van de al bestaande website van het Zoniënwoud. Deze site is te bezoeken via www.zonienwoud.be/horizon.

De projectcoördinator van HORIZON zal zelf instaan voor de redactie en het beheer van deze website. Hiervoor heeft zij in oktober 2014 een vorming gevolgd bij het communicatiebureau Pantarein. De projectwebsite werd al in november 2014 offline aangemaakt maar voor de ontsluiting naar het brede publiek wou de projectcoördinator wachten op de eerste concrete realisaties en organisatie van activiteiten. Nu we in oktober 2015 in navolging van het Platform van de Onthaalpoort Groenendaal ook officieel het startschot hebben gegeven voor het Platform van de Onthaalpoort Jezus-Eik, is de tijd daar rijp voor. Wanneer het Dagelijks bestuur bij haar volgende bijeenkomst hiervoor haar fiat geeft, zal de projectwebsite voor het publiek enige tijd later worden opengesteld.

HORIZON wordt tegelijk ook kenbaar gemaakt via de centrale communicatiekanalen van het Zoniënwoud, zijnde de viertalige website met een agenda van activiteiten over het hele Zoniënwoud, het tijdschrift Zicht op Zoniën, het E-zine Zoniënwoud, de vergaderingen van het Platform Zoniënwoud en ad hoc folders.

Ook op publieksevenementen zoals de bijeenkomsten van de platformen van de onthaalpoorten Groenendaal en Jezus-Eik of de deelname van de Onthaalpoort Groenendaal aan Open Monumentendag 2015, maakt de projectcoördinator van de gelegenheid gebruik om HORIZON in de kijker te zetten.

Communicatie over het project HORIZON op Open Monumentendag

Bron: Projectteam HORIZON

Begin 2016 besliste de gemeente Overijse om op te treden als focusgemeente op het Gordelfestival in september. Ook dat is een ideale gelegenheid om de troeven en realisaties van de onthaalpoort Jezus-Eik aan een groot publiek kenbaar te maken. In Groenendaal krijgt de projectcoördinator die kans op de Groenendaaldag op 22 mei.

Om ook de doelstellingen en realisaties van de open ruimteverbindingen en het landinrichtingsproject IJsevallei in de kijker te zetten, houdt het projectteam op 11 april een brainstormsessie over de manier waarop hier het best over gecommuniceerd wordt. Het projectteam wil daarbij ook de nodige aandacht besteden aan sensibilisatie en participatie.

2.2.6 Actiepunt Project optillen naar een bovenlokaal niveau

Kenmerkend voor een strategisch project is het grensoverschrijdende karakter. Om een grotere samenhang en verbondenheid te creëren op bovenlokaal niveau en een coherent beleid te voeren over de grenzen heen, is overleg met de aanpalende gemeenten en gewesten noodzakelijk. Dit overleg gebeurt nu door wederzijdse terugkoppeling via de bestaande, intergewestelijke, overlegstructuur van de structuurvisie Zoniënwoud en betrokkenheid van de projectcoördinator in werkgroepen van relevante, aan het projectgebied grenzende projecten.

Ook binnen de overlegstructuur van het HORIZON-project worden stelselmatig aanpalende gemeenten en gewesten betrokken. Dit was vb. het geval bij de opmaak van het masterplan voor Jezus-Eik (gemeente Tervuren), de opmaak van de studie 'Innovatieve programmaontwikkeling voor bezoekersonthaal in de recreatieve poort Groenendaal' (gemeente Tervuren en de andere gewesten) en de werking van het Platform van de Poort Groenendaal en de Poort Jezus-Eik (gemeente Sint-Genesius-Rode respectievelijk Tervuren).

In het derde semester gingen de projectpartners van HORIZON hierin een stap verder en beslisten zij om samen met de trekkers van andere poorten van het Zoniënwoud een projectvoorstel uit te werken voor zowel de oproep voor fiets- en wandelnetwerken als deze voor hefboomprojecten die Toerisme Vlaanderen in het kader van het Impulsprogramma 2015 lanceerde.

- **Projectvoorstellen Impulsprogramma 2015**

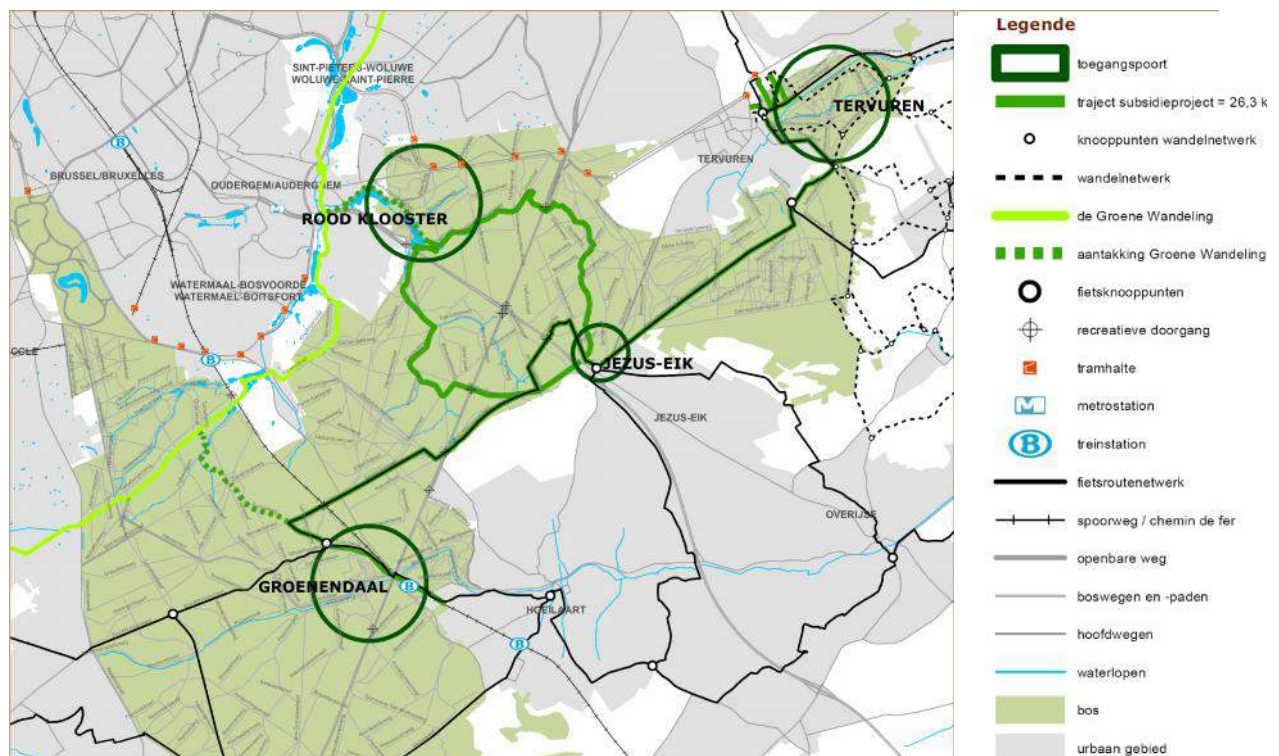
Projectvoorstel OPTIZON

Het projectteam van HORIZON sloot een partnerschap met Inverde, de gemeente Tervuren en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika om een aantal missing links weg te werken en optimalisaties uit te voeren in bestaande fiets- en wandelnetwerken in de Groene Gordel. Hiermee willen de partners de ontsluiting van het **Zoniënwoud** via de onthaalpoorten in de gemeenten Hoeilaart, Overijse en Tervuren versterken om een ruim publiek aan te trekken.

Het projectvoorstel focust op de volgende deelaspecten:

1. De uitbouw van start-, rust- en belevingspunten in de verschillende poortgebieden door deze uit te rusten met informatievoorzieningen, meubilair, bewegwijzering, speelnatuur e.d. met respect voor de huisstijl van het Zoniënwoud;
2. De optimalisering van toeristisch-recreatieve wandel- en fietsverbindingen door het wegwerken van enkele onveilige oversteekpunten alsook het aantakken op gewestgrensoverschrijdende infrastructuur (in het bijzonder de Groene Wandeling en de poort Rood Klooster in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest);
3. Het leveren van on-site en online informatie ter voorbereiding van een bezoek aan het Zoniënwoud;
4. Het optioneel aanbieden van deelfietsen om het Zoniënwoud en het aansluitende recreatieve netwerk beter te ontsluiten voor de recreant.

Overzichtskaart optimalisatie fiets- en wandelnetwerk via OPTIZON

Bron: Vlaamse overheid

Het subsidieaanvraagdossier werd gecoördineerd door de projectcoördinator van HORIZON. De werkgroep signalisatie leverde de inhoud mee aan voor het voorstel in de poort Groenendaal. Het dossier werd half juli 2015 ingediend bij Toerisme Vlaanderen. Eind 2015 vernam het projectteam dat Toerisme Vlaanderen het Optizon project niet goedkeurde. Het evaluatiegesprek dat de regiobeheerder Groenendaal van ANB en de projectcoördinator van HORIZON vervolgens hielden met Toerisme Vlaanderen leerde ons dat het helaas geen zin heeft om het projectvoorstel te herschrijven en opnieuw in te dienen. Bijgevolg zal het projectteam langs andere kanalen op zoek gaan naar financiële ondersteuning om een aantal van de optimalisaties alsnog door te voeren.

Projectvoorstel Zoniën, groene hart

Toerisme Vlaanderen is tegelijk op zoek naar projecten met een sterk internationaal toeristisch potentieel die de troeven van Vlaanderen en de deelbestemmingen nog beter in de verf zetten. Het Zoniënwoud heeft al die troeven in handen. ANB nam daarom het voortouw om een voorstel uit te werken voor het hefboomproject 'Groene hart' waarmee ze alle initiatieven met toeristisch potentieel in en rond het Zoniënwoud inhoudelijk wil verbinden. Zo wordt voor het gehele woud een innovatief

belevingsaanbod gerealiseerd dat ook de internationale toerist kan verleiden. Dat aanbod gebruikt alle investeringen die recent in en rond het bos zijn gerealiseerd én de vele actieve stakeholders. Goed geplaatste infrastructuurelementen maken het aanbod 'af'. In de centrale toegangspoort in Groenendaal worden de voorziene investeringen bekroond met een state-of-the-art bezoekerscentrum dat de natuurwaarden en de erfgoedwaarden duidt. Jezus-Eik wordt een goed ontsloten culinair centrum van het bos. Het culturele aanbod dat al bestaat wordt gekoppeld en verbonden via programmering en infrastructuur. Zo zal een specifiek, hoogwaardig kunstproject de 6 poorten van het Zoniënwoud visualiseren als een 'koolstofring' en op die manier verwijzen naar de historiek als kolenwoud, de opbouw van het ecosysteem en naar het Atomium, een belangrijke toeristische trekpleister in Brussel.

Een volledig net van infopunten met o.a. infobalies en infodragers voor lokale centra, winkels en bedrijven lokt bezoekers naar het Zoniënwoud en omliggende faciliteiten. Hiervan zal ook het gemeentelijke en provinciale aanbod onmiddellijk de vruchten plukken. Dit project garandeert een duurzaam, intensief gebruik van de infrastructuur en consolideert een divers menu van meerdaagse beleving van het woud en zijn ruime omgeving.

Het projectvoorstel 'Zoniën, groene hart' dat eind september 2015 bij Toerisme Vlaanderen werd ingediend, is opgebouwd uit twee pijlers. Deze bestaan uit de toeristische uitbouw van de poorten Groenendaal en Jezus-Eik enerzijds, en dit van een complementair belevingsaanbod anderzijds. De uitwerking hiervan zal worden aangestuurd door een multidisciplinair projectteam, in nauwe samenwerking met de bosbeheerders en diverse andere stakeholders.

Het projectvoorstel werd in november door een internationale jury beoordeeld. Het voorstel voor Zoniën, groene hart kwam daarbij niet op de shortlist terecht maar krijgt wel een herkansing. Het projectteam zal deze kans met beide handen aangrijpen en het voorstel tegen 31 mei 2016 terug indienen. Tijdens het evaluatiegesprek dat zij in februari hield met Toerisme Vlaanderen bleek dat ze de eigenschappen die een bezoek aan het Zoniënwoud zo uniek maken daarbij sterker in de verf moet zetten. Op 24 februari riep ANB de verschillende partners opnieuw samen om hier werk van te maken en de focus te verleggen naar "onthaasting in het koninklijke groen nabij de hoofdstad".

- **Recreatief knooppuntennetwerk Zoniënwoud**

Het evaluatiegesprek met Toerisme Vlaanderen wees ook uit dat deze administratie binnen deze legislatuur niet bereid is om de zoekzone van het wandelnetwerk Zuid-Dijleland uit te breiden naar Hoeilaart. Bijgevolg beslisten Hoeilaart, toerisme Vlaams-Brabant vzw en ANB om een alternatieve manier te zoeken om het knooppuntennetwerk voor wandelaars uit te breiden richting Hoeilaart, het Zoniënwoud en andere grensgemeenten.

Half maart zullen zij overleggen of er in en rond het Zoniënwoud een recreatief knooppuntennetwerk ontwikkeld kan worden dat onder meer aansluit op het bestaande knooppuntennetwerk in Zuid-Dijleland en de Groene Wandeling. Door de eigen huisstijl van het Zoniënwoud en het ontbreken van het Vlaamse systeem van knooppuntenbewegwijzering in de andere gewesten, zal dit niet evident te realiseren zijn op terrein.

Deze partners plannen in april ook een overleg met VisitBrussels in de hoop langs deze weg inhoudelijke en financiële ondersteuning te krijgen voor dit idee. Verder behoort het tot de mogelijkheden om hiervoor een voorstel in te dienen via de nieuwe oproep voor innovatieve plattelandsprojecten binnen PDPO III.

- **Poortenoverkoepelend kunstproject**

Om op termijn ook op een zichtbare manier aan de verbondenheid met de aanpalende gemeenten en gewesten te werken, gaf het Dagelijks bestuur in het eerste semester al de aanzet tot een eerste 'verbindend' projectidee. Dat kan die gemeenten waarin er poorten worden ontwikkeld samenbrengen door centraal in de gemeenten en/of poorten unieke kunstwerken te plaatsen die de verweving symboliseren van de omliggende gemeenten met het Zoniënwoud. Zo kan de band tussen het

Zoniënwoud en de bebouwde omgeving alsook de identiteit en specificiteit van elke gemeente apart op een uniforme manier versterkt worden.

Een uit een boom gesculpteerde dier- of plantensoort kan zo een sterk verbindend element zijn. Voor Overijse kan dan gedacht worden aan het Vliegend Hert, een verwondering oproepende en tot de verbeelding sprekende keversoort die verbonden is aan oude bossen maar ook tot in het centrum van Overijse voorkomt. Overijse speelt een hoofdrol voor het overleven van deze zeldzame en bedreigde diersoort in de streek. Voor Hoeilaart is de Levendbarende hagedis een mogelijkheid. Deze warmteminnende soort komt nog talrijk voor in de open stukken in het Zoniënwoud maar ook typisch in de onmiddellijke nabijheid van de zonovergoten druivenserres. Niet toevallig zijn deze soorten reeds geselecteerd door de gemeenten als één van hun 'koesterburen' (cfr. provinciale biodiversiteitscampagne). Ook voor Tervuren en Sint-Genesius-Rode kunnen er op termijn specifieke soorten geselecteerd worden en bij uitbreiding voor alle aangrenzende gemeenten van het Zoniënwoud. Op die manier kan de natuurlijke, historische en ruimtelijke band van de gemeenten met het Zoniënwoud als gewestgrens-overschrijdende, bovenlokale groenpool maximaal tot uiting komen.

Een bijkomend voordeel van het werken met deze (koester)soorten is dat RLD vzw hierdoor de uitvoering van dit project kan ondersteunen met personeel en middelen vanuit zijn provinciale subsidiëring. De nodige cofinanciering kan bekomen worden bij de gemeenten maar er kunnen ook extra fondsen gezocht worden, bijvoorbeeld voor zogenaamde quickwins in de Vlaamse Rand in het kader van landinrichting.

De projectcoördinator van HORIZON vond al een potentiële kunstenaar die hieraan mee zou willen werken. Kunstenaar Ad Wouters die bekend is van zijn mysterieuze en sprookjesachtige boomsculpturen in het Meerdaalwoud, was erg enthousiast toen hem het idee werd voorgesteld. Hij heeft bevestigd deze uitdaging aan te willen gaan en bracht ook het schitterende idee aan om een participatie- en educatieactie te koppelen aan het uitwerken/plaatsen van de kunstwerken. ANB heeft zich op haar beurt al bereid verklaard boomstammen aan te willen leveren als we met hout willen werken, en materiaal ter beschikking te stellen. Als er later voor geopteerd wordt om de samenwerking aan te gaan met de VLM, Ad en/of ANB, zou dat de kosten gevoelig kunnen drukken. Zodra het projectteam het idee verder zal uitwerken, moet er nog bekeken worden welke invulling de gemeenten wensen te geven aan de kunstwerken en of de voorgenomen samenwerkingen dan nog mogelijk zijn.

De Neanderthaler van Ad Wouters

Bron: <http://www.adwouters.be/padvanad/>

Omdat de onthaalpoorten nog volop in ontwikkeling zijn, is de tijd hier binnen HORIZON alvast nog niet rijp voor. Omdat sommige stuurgroepleden het kunstproject bovendien op een andere manier ingevuld zouden willen zien, besliste het Dagelijks bestuur begin 2015 om het project voorlopig on hold te zetten en pas uit te werken als 'kers op de taart' na de grootste realisaties in de poorten.

Naar aanleiding van de uitwerking van het hierboven toegelichte voorstel voor een strategisch hefboomproject "Zoniën, groene hart" waarbij alle poorten tot het Zoniënwoud betrokken worden, kon de projectcoördinator van HORIZON de opportuniteit echter niet laten voorbij gaan om daarin een

poortenoverkoepelend kunstproject te integreren. Om de onderlinge samenhang sterker in de verf te zetten, stelde zij voor om de 6 poorten van het Zoniënwood te visualiseren als een ‘koolstofring’. Dit verwijst tegelijk naar de historiek van het Zoniënwood als kolenwood, naar de opbouw van het ecosysteem en naar het Atomium als belangrijke toeristische trekpleister. Elk van de poorten kan haar eigen bol in de koolstofring op een typerende manier invullen, waarbij het nog steeds mogelijk is om koestersoorten te verwerken.

Het kunstproject zal verder afgestemd en uitgewerkt worden binnen het overlegplatform van de onthaalpoorten van het Zoniënwood zodra Toerisme Vlaanderen het projectvoorstel voor Zoniën, groene hart zou goedkeuren.

- **“Ringland bis”**

Een laatste projectidee met een grensoverschrijdende karakter, is de wens van de gemeente Hoeilaart om een traject van ongeveer 15 km lang op de Ring Oost Brussel te ondertunnelen en/of te overkappen. Het beoogde traject situeert zich tussen de oprit Wezembeek-Oppem tot voorbij de afrit Waterloo en kent vier belangrijke verkeersknooppunten met tunnel(s).

Er zijn een aantal evidente en heel zichtbare redenen ten voordele van de ondertunneling en/of overkapping van dit deel van de R0. De realisatie zou grote winst betekenen op vlak van milieu en biodiversiteit, ontsnippering en toegankelijkheid van de natuur, mobiliteits- en veiligheidsproblemen enzovoort. Om na te gaan of deze baten in verhouding staan met het hoge prijskaartje, hoe dit idee technisch kan worden uitgewerkt en hoe verschillende invalshoeken/disciplines/beleidsvisies met elkaar verzoend kunnen worden, is er in eerste instantie nood aan een haalbaarheidsstudie en eventueel ander bijkomend onderzoek.

De burgemeester van de gemeente Hoeilaart stelde in het najaar van 2015 een startnota op die als basis diende voor het overleg dat hij hierover zal plegen met andere betrokken gemeenten en gewesten. Begin 2016 lichtte de burgemeester zijn voorstel al toe aan zijn collega's in de Druivenstreek. De andere gemeenten en gewesten komen in het voorjaar aan de beurt. Het streefdoel is om daarbij te komen tot een politieke consensus over de visie voor zowel de middellange als de lange termijn.

De projectcoördinator van HORIZON woonde op 25 augustus 2015 het startoverleg bij tussen de gemeente Hoeilaart, Omgeving (cfr. Ringland) en ANB, en zal dit proces ook in 2016 verder opvolgen en ondersteunen.

3. Doorkijk vijfde en zesde semester

Ook in het laatste werkjaar blijven het projectteam en haar samenwerkingspartners de nodige aandacht besteden aan visievorming en studiewerk om te komen tot breed gedragen, bovenlokale plannen die in een volgende fase kunnen worden uitgevoerd. In functie hiervan zullen de projectpartners in 2016 tevens een vervolgproject op HORIZON uitwerken.

Nu in beide onthaalpoorten een platformwerking werd opgezet, kunnen er het komende jaar ook meer concrete terreinrealisaties worden voorbereid en uitgevoerd. Zo zullen ANB en de gemeente Hoeilaart i.s.m. de werkgroep signalisatie in 2016 ontbrekende signalisatie plaatsen in de 'Poort Groenendaal' en een Graffiti-project uitwerken in de stationsomgeving. In Overijse zal ANB i.s.m. de werkgroep recreatie en beleving het speelbos in de poort Jezus-Eik op een natuurlijke wijze inrichten. In de nabije omgeving wensen zij ook een permanent rolstoelpad aan te leggen.

Tot slot zal er in 2016 ook harder worden ingezet op communicatie en het in de kijker zetten van de onthaalpoorten bij het grote publiek. De partners beperken zich niet alleen tot een nieuwe deelname aan Open Monumentendag en de Week van het bos, maar werken evenementen (mee) uit die de troeven van de onthaalpoorten extra in de verf zetten: de werkgroep natuur organiseert op 22 mei een "Groenendaaldag", Overijse wordt focusgemeente van het Gordelfestival 2016 waarbij de poort Jezus-Eik een sleutelrol zal spelen en het overkoepelend poortenoverleg werkt tegen het najaar een "Dag van het Zoniënwoud" uit.

In het komende jaar zal de projectcoördinatie van HORIZON vooral inzetten op de onderstaande deelprojecten. De cursief aangeduide projecten zijn daarbij prioritair.

3.1 Actiepunt Poort Groenendaal

- *Ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst voor het ontwerp, de inrichting en het onderhoud van de parking aan het station Groenendaal en de opmaak van een inrichtingsplan.*
- De opstart van de werkgroep 'stationsomgeving Groenendaal' om een integrale, gedragen structuurschets op te maken van het grotere geheel.
- Het uitwerken van nieuwe korte termijn realisaties binnen de verschillende werkgroepen van het Platform Onthaalpoort Groenendaal.
- Opvolging van de architectuurstudie voor de restauratie van de vierkantshoeve waarin het bosmuseum is ondergebracht.
- *Afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst met Infrabel voor de aanleg van een veilige wandel- en fietsverbinding tussen het station Groenendaal en het bosmuseum.*

3.2 Actiepunt Poort Jezus-Eik

- Opvolging uitvoering gemeentelijk actieplan Masterplan Jezus-Eik.
- Het uitwerken van korte termijn realisaties binnen de verschillende werkgroepen van het Platform Onthaalpoort Jezus-Eik om de visie rond de poort op terrein te realiseren.
- *Verderzetting van gesprekken met het kabinet van minister Schauvliege, de VLM en omwonenden i.f.v. strategische grondverwerving in de poort Jezus-Eik.*
- *Opmaak ruimtelijk uitvoeringsplan voor de groene recreatiepool in Jezus-Eik.*

3.3 Actiepunt Open ruimteverbindingen via binnengebieden

- Aanleveren van insteek voor de opmaak van het landinrichtingsplan voor de IJsevallei via de planbegeleidingsgroep Vilvoorde-Hoeilaart en de maandelijkse bijeenkomst met het projectteam bij de VLM en zorgen voor afstemming met andere realisaties binnen de open ruimteverbindingen.

- *Selecteren van te verwerven gronden voor het landinrichtingsproject, opmaak schattingsverslagen en opstart onderhandelingen met de eigenaars.*
- *Onderhandelingen met private en publieke eigenaars i.f.v. terreinrealisaties op korte termijn vb. herinrichting terrein van De Watergroep aan de Overijsesteenweg en overdracht beheer aan ANB i.f.v. de groene vinger naar Sloesveld.*
- *Onderzoeken ingroeningsmogelijkheden op de door AWV geplande brug over de E411 i.f.v. de lange termijn-open ruimteverbinding tussen het IJsebos en het Marnixbos in Overijse.*

3.4 Actiepunt Communicatie en sensibilisatie

- *De troeven van de onthaalpoort Groenendaal in de kijker zetten via evenementen zoals de Groenendaaldag.*
- *De troeven van de onthaalpoort Jezus-Eik in de kijker zetten via evenementen zoals het Gordelfestival.*
- *De projectwebsite actualiseren en breder bekend maken vb. via artikels in nieuwsbrieven.*
- *Uitwerken communicatie- en participatieplan voor het landinrichtingsproject IJsevallei.*
- *Organisatie slotevenement HORIZON.*

3.5 Actiepunt Project optillen naar een bovenlokaal niveau

- *Op de kaart zetten van het Zoniënwood als belangrijke toeristische meerwaarde in de Vlaamse Rand rond Brussel, conform hoofdstuk 'Vlaamse Rand' uit het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019, o.a. via het indienen van het herschreven projectvoorstel "Zoniën, Groene hart" i.k.v. het Impulsprogramma 2015 van Toerisme Vlaanderen.*
- *Vorbereiden overkoepelend kunstproject in de zes onthaalpoorten van het Zoniënwood.*
- *Ondersteuning van de gemeente Hoeilaart in het uitwerken van een alternatieve, gedragen oplossing voor het wegwerken van het zwart punt Groenendaal door een gedeeltelijke overkapping en/of ondertunneling van de R0 waarbij de focus ligt op ecologische doeleinden.*
- *Verder uitwerken van een vervolgproject op HORIZON met bijkomende projectpartners.*
- *Ontwikkeling van een recreatief knooppuntennetwerk in en rond het Zoniënwood dat aansluit op het bestaande knooppuntennetwerk in Zuid-Dijleland en de Groene Wandeling i.s.m. de gemeente Hoeilaart, ANB, Toerisme Vlaams-Brabant, VisitBrussels, ...*

Bijlagen**1. Overlegmomenten van de projectcoördinator per deelproject**

Projectcoördinatie	
Startvergadering met Ruimte Vlaanderen	24 maart 2014
Evaluatie werkjaar 1 met Ruimte Vlaanderen	5 mei 2015
Dagelijks bestuur	
Overleg 1	19 maart 2014
Overleg 2	1 april 2014
Overleg 3	15 april 2014
Overleg 4	6 mei 2014
Overleg 5	27 mei 2014
Overleg 6	10 juni 2014
Overleg 7	23 juli 2014
Overleg 8	25 augustus 2014
Overleg 9	1 oktober 2014
Overleg 10	12 maart 2015
Overleg 11	2 juni 2015
Overleg 12	18 september 2015
Overleg 13	25 januari 2016
Stuurgroep	
Overleg 1	16 juni 2014
Overleg 2	26 november 2014
Overleg 3	24 juni 2015
Coaching door Guy Vloebergh – ruimtelijk planner bij studiebureau Omgeving	
Sessie 1	1 april 2014
Sessie 2	25 april 2014
Sessie 3	28 mei 2014
Sessie 4	24 juni 2014

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

Sessie 5	21 augustus 2014
Sessie 6	5 september 2014
Sessie 7	6 oktober 2014
Sessie 8	25 november 2014
Sessie 9 + evaluatie coachingsessies met ANB en Inverde	4 februari 2015
Sessie 10	10 maart 2015
Sessie 11	12 mei 2015
Sessie 12	17 juni 2015
Sessie 13	13 oktober 2015
Sessie 14	22 december 2015
Bilateraal partneroverleg	
Overleg met ANB i.k.v. inventarisatie	7 april 2014
Overleg met gemeente Overijse i.k.v. inventarisatie	8 april 2014
Overleg met gemeente Hoeilaart i.k.v. inventarisatie	14 april 2014
Overleg met RLD-coördinator i.k.v. project verbindende kunst	30 juli 2014
Overleg met ANB i.k.v. Unesco dossier Zoniënwood	13 november 2014
Overleg met ANB en RLD over actieplan instandhoudingsdoelstellingen	15 december 2014
Overleg met ANB	5 mei 2015
Vorbereiding stuurgroep 3 met Overijse	22 juni 2015
Overleg met ANB	15 januari 2016
Lunchoverleg met ANB	24 februari 2016
Poort Groenendaal	
Stuurgroep Innovatieve programmaontwikkeling voor de recreatieve poort Groenendaal	
Overleg met ANB, Bailleul en Pantarein i.k.v. programmaontwikkeling poort Groenendaal	25 maart 2014
Overleg 1	12 mei 2014
Overleg 2	18 augustus 2014
Werkgroep Restauratie station Groenendaal	
Overleg 1	18 augustus 2014

Werkgroep Heraanleg stationsparking Groenendaal	
Terreinbezoek parking station Groenendaal met ANB	4 februari 2015
Overleg met ANB, gemeente Hoeilaart, AWV en NMBS over samenwerkingsovereenkomst herinrichting stationsparking Groenendaal	18 februari 2015
Hertracering N275 onder het spoor	
Overleg met Tucrail i.k.v. infrastructuurproject in Groenendaal	23 mei 2014
Overleg met AWV i.k.v. infrastructuurproject in Groenendaal	11 juni 2014
Overleg met AWV en Tucrail i.k.v. infrastructuurproject in Groenendaal	18 juni 2014
Overleg met ANB en AWV i.k.v. infrastructuurproject in Groenendaal	20 augustus 2014
Overleg met AWV en Tucrail i.k.v. infrastructuurproject in Groenendaal	20 november 2014
Overleg met AWV en Tucrail i.k.v. infrastructuurproject in Groenendaal	21 januari 2015
Wetenschappelijke stuurgroep Archeologie Groenendaal	
Overleg 1	9 oktober 2014
Werkgroep Restauratie Bosmuseum Groenendaal	
Jurymoment studieopdracht renovatie Bosmuseum in Hoeilaart	9 juni 2015
Overleg 1	18 januari 2016
Overleg 2	25 januari 2016
Overleg 3	23 februari 2016
Platform Onthaalpoort Groenendaal	
Vorbereidend overleg met ANB, Pantarein en CVN	17 oktober 2014
Vorbereidend overleg met Pantarein i.k.v. startvergadering PPG	6 januari 2015
Startmoment platform poort Gr. en oprichting thematische werkgroepen	30 januari 2015
Overleg met boswachter en ploegbaas ANB over de werkgroepen	4 februari 2015
Terreinbezoek met ANB i.k.v. werkgroep bewegwijzering	13 februari 2015
Overleg werkgroep bewegwijzering	23 februari 2015
Overleg werkgroep erfgoed	26 februari 2015
Overleg werkgroep natuur	27 februari 2015
Overleg trekkers werkgroepen	2 april 2015
Overleg werkgroep bewegwijzering	6 mei 2015
Overleg met trekker werkgroep erfgoed i.k.v. organisatie deelname aan Open Monumentendag	7 mei 2015

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

Deelname aan Open Monumentendag met werkgroep erfgoed	13 september 2015
Overleg trekkers werkgroepen	29 september 2015
Vorbereiding platformbijeenkomst 2 met ANB en inverde	16 december 2015
Platformbijeenkomst 2	17 december 2015
Terreinbezoek traject station – bosmuseum met werkgroep signalisatie	18 januari 2016
Overleg opmaak infopanelen met werkgroep signalisatie	18 januari 2016
Overleg werkgroep sport	2 februari 2016
Overleg met B&B Hippodroom i.k.v. signalisatie gebouwen	3 februari 2016
Overleg met ANB, inverde en NGZ over werkafspraken signalisatieplan	3 februari 2016
Overleg werkgroep erfgoed	9 februari 2016
Uittekenen signalisatieplan met technische dienst Hoeilaart	12 februari 2016
Ontwerp totempalen met kunstenaar Ad Wouters	25 februari 2016
Overleg werkgroep natuur	25 februari 2016
Afstemming signalisatieplan poort Groenendaal op terrein	28 februari 2016
Bilateraal partneroverleg	
Overleg met ANB i.k.v. bestek vierkantshoeve en parkeerakkoord	29 juli 2014
Overleg met de Sportraad van gemeente Hoeilaart i.k.v. ontwikkeling poort	13 augustus 2014
Overleg met Inverde i.k.v. concessieoproepen in Groenendaal	9 oktober 2014
Overleg gezamenlijke marktverkenning voor gebouwencluster Groenendaal met Inverde en gemeente Hoeilaart	24 november 2014
Interview met studiebureau Nelson over strategisch plan toerisme Hoeilaart	14 december 2015
Poort Jezus-Eik	
Stuurgroep Masterplan Jezus-Eik	
Overleg 1	26 maart 2014
Overleg 2	5 mei 2014
Overleg 3	7 januari 2015
Expertenoverleg Masterplan Jezus-Eik	
Overleg 1	4 september 2014
Overleg 2	29 september 2014
Overleg 3	8 oktober 2015

Aankoop site Dombard	
Overleg met ANB en Overijse i.k.v. grondverwerving in Jezus-Eik	7 oktober 2014
Overleg met vzw de Rand en gemeente Overijse i.k.v. Masterplan Jezus-Eik en strategische grondverwerving ter realisatie hiervan	10 oktober 2014
Overleg met de raadgever natuur van minister Schauvliege i.k.v. cofinanciering i.f.v. strategische grondverwerving in Jezus-Eik	31 oktober 2014
Overleg met Overijse, ANB, en de raadgever Vlaamse Rand van minister Weyts i.k.v. cofinanciering i.f.v. strategische grondverwerving in Jezus-Eik	27 november 2014
Overleg met ANB en de raadgever toerisme van minister Weyts i.k.v. strategische hefboomprojecten toerisme en cofinanciering i.f.v. strategische grondverwerving in Jezus-Eik	5 januari 2015
Overleg met Ruimte Vlaanderen en Overijse i.k.v. dossier site Dombard	15 oktober 2015
Overleg met kabinet Schauvliege en Overijse i.k.v. dossier site Dombard	15 oktober 2015
Overleg met Overijse i.k.v. aankoopdossier Dombard	23 februari 2016
Platform Onthaalpoort Jezus-Eik	
Vorbereidend overleg met Overijse	10 juni 2015
Vorbereidend overleg opstart platform JE met Dorpsraad en Overijse	5 augustus 2015
Toelichting platform poort Jezus-Eik tijdens ontbijt van de Dorpsraad	12 september 2015
Startmoment platform poort JE en oprichting thematische werkgroepen	15 oktober 2015
Overleg met gemeente Overijse i.k.v. werking platform Jezus-Eik	10 november 2015
Overleg 1 werkgroep recreatie	12 november 2015
Evaluerend overleg opstart platform JE met Dorpsraad en Overijse	25 november 2015
Terreinbezoek speelbos poort Jezus-Eik met werkgroep recreatie	7 januari 2016
Terugkoppeling acties platform JE met Dorpsraad en Overijse	15 februari 2016
Bilateraal partneroverleg	
Overleg met ANB en Overijse i.k.v. de Golf en subsidies De Woudpoort	14 april 2014
Presentatie Masterplan Jezus-Eik aan Managementteam Overijse door BUUR	24 februari 2015
Overleg met Overijse en vzw de Rand i.k.v. Gordelfestival in Jezus-Eik	19 januari 2016
Open ruimteverbindingen via binnengebieden	
Werkgroep Open-ruimteverbindingen	
Overleg 1	23 juli 2014
Terreinbezoek Hoeilaart	26 augustus 2014

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

Overleg 2	26 augustus 2014
Terreinbezoek Overijse	23 september 2014
Overleg 3	1 oktober 2014
Terreinbezoek Overijse	18 mei 2015
Overleg opmaak kaart OR Overijse	22 juni 2015
Overleg opmaak kaart OR Hoeilaart + terreinbezoek	22 september 2015
Lange termijnvisie binnengebied Louis Gunsstraat-Schransdreef	
Overleg met gemeente Overijse i.k.v. open-ruimteverbinding in Jezus-Eik	14 mei 2014
Overleg met gemeente Overijse i.k.v. bestek binnengebied	8 augustus 2014
Brainstormsessie over aanpak realisatie open ruimteverbinding via private binnengebieden in Overijse met deelnemers ontwerpavond participatie	9 december 2014
Overleg met gemeente Overijse i.k.v. bestek binnengebied	18 december 2014
Overleg met gemeente Overijse i.k.v. bestek binnengebied	30 januari 2015
Overleg met gemeente Overijse i.k.v. bestek binnengebied	19 februari 2015
Landinrichtingsproject IJsevallei i.s.m. VLM	
Overleg met VLM i.k.v. projectvoorstel landinrichting IJsevallei	23 juli 2014
Overleg met VLM i.k.v. projectvoorstel landinrichting IJsevallei	18 november 2014
Overleg met VLM en Overijse over voorwaarden landinrichting IJsevallei	10 maart 2015
Overleg met VLM i.k.v. projectvoorstel landinrichting IJsevallei	14 april 2015
Overleg opmaak bestek voorbereidende studie landinrichtingsplan met VLM	24 juli 2015
Overleg opmaak bestek voorbereidende studie landinrichtingsplan met VLM	7 augustus 2015
Overleg opmaak bestek voorbereidende studie landinrichtingsplan met VLM	25 september 2015
Overleg opmaak bestek studie landinrichtingsplan met VLM en RLD	29 september 2015
Startoverleg Planbegeleidingsgroep Vilvoorde-Hoeilaart bij VLM	29 september 2015
Overleg landinrichtingsplan IJse met VLM, Overijse en Aquafin	1 oktober 2015
Overleg landinrichtingsplan IJse met VLM en Hoeilaart	6 oktober 2015
Finaliseren bestek voorbereidende studie landinrichtingsplan met VLM	1 december 2015
Overleg 1 projectteam landinrichting IJsevallei – presentatie HORIZON	7 december 2015
Overleg 2 projectteam landinrichting IJsevallei	14 januari 2016
Overleg waterbuffering natuurgebied Paardenwater met VLM, Overijse,	5 februari 2016

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

Provincie Vlaams-Brabant, Natuurpunt en Aquafin	
Overleg inrichtingsprojecten in Hoeilaart met VLM en Hoeilaart	5 februari 2016
Overleg 3 projectteam landinrichting IJsevallei – beoordeling offertes	11 februari 2016
Overleg met de Watergroep, RLD en VLM i.k.v. open-ruimteverbinding van Sloesveld naar Koedal	19 februari 2016
IJse speerpuntgebied i.s.m. VMM	
Startvergadering IJse speerpuntgebied bij VMM	10 september 2015
Overleg 2 IJse speerpuntgebied bij VMM	19 november 2015
Bilateraal partneroverleg	
Terreinbezoek in Overijse	11 april 2014
Terreinbezoek in Hoeilaart	22 april 2014
Overleg met gemeente Overijse i.k.v. inventarisatie RUP's	22 april 2014
Overleg met RLD en bedrijfsplanner VLM over open ruimteverbindingen	6 november 2014
Communicatie en sensibilisatie	
Presentatie project HORIZON en kennisuitwisseling	
Overleg met Pantarein i.k.v. projectcommunicatie	28 maart 2014
Overleg met ANB over ervaring met Life+ project OZON	15 april 2014
Dienstvergadering ANB Groenendaal – presentatie aan de boswachters	5 mei 2014
Overleg met RLKM over ervaring met Nationaal Park Hoge Kempen	13 mei 2014
Overleg met ANB Hasselt over ervaring met Bosland	16 mei 2014
Projecten Intern Overleg (PIO): presentatie HORIZON aan collega's RLD	26 juni 2014
Overleg met Provincie Vl.-Brabant / presentatie HORIZON en werkgroepen	30 september 2014
Uitwisseling kennis strategische projecten De Wijers - HORIZON	28 mei 2015
Presentatie HORIZON aan ANB Leuven	11 juni 2015
Voorstelling Masterplan en HORIZON aan Dorpsraad Jezus-Eik	11 juni 2015
Vorbereiding tentoonstelling Week van het Bos met vzw de Rand	30 september 2015
Overleg met afdelingshoofd Vrije Tijd en Welzijn van Hoeilaart - presentatie	3 februari 2016
Opmaak kaartmateriaal	
Overleg met ANB voor opmaak kaarten open ruimteverbindingen in GIS	9 oktober 2014
Opmaak kaarten open ruimteverbindingen in GIS met ANB	23 oktober 2014
Opmaak kaarten open ruimteverbindingen in GIS met ANB	18 november 2014

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

Opmaak kaarten open ruimteverbindingen in GIS met ANB	24 november 2014
Opmaak kaarten open ruimteverbindingen in GIS met ANB	1 oktober 2015
Finaliseren kaarten open ruimteverbindingen in GIS met ANB	26 november 2015
Project optillen naar een bovenlokaal niveau	
Bovenlokaal Overleg Onthaalpoorten Zoniënwood	
Overleg 1 met de trekkers van de 6 poorten van het Zoniënwood	18 september 2014
Infosessie poorten Zoniënwood in Tervuren	5 oktober 2014
Overleg 2 met de trekkers van de 6 poorten van het Zoniënwood – presentatie poort Groenendaal	8 september 2015
Overleg 3 met de trekkers van de 6 poorten van het Zoniënwood ter voorbereiding van de Dag van het Zoniënwood	16 oktober 2015
Overleg 4 met de trekkers van de 6 poorten van het Zoniënwood ter voorbereiding van de Dag van het Zoniënwood	26 november 2015
Projectvoorstel “OPTIZON”	
Overleg met ANB i.k.v. projectvoorstel OPTIZON	24 juni 2015
Overleg subsidieaanvraag OPTIZON	2 juli 2015
Overleg met technische dienst Hoeilaart i.k.v. projectvoorstel OPTIZON	22 september 2015
Projectvoorstel “Zoniën, Groene hart”	
Brainstormsessie projectvoorstel met bovenlokale partners	4 december 2015
Evaluatie van afgekeurd projectvoorstel bij Toerisme Vlaanderen	19 februari 2016
Brainstormsessie aan te passen projectvoorstel met bovenlokale partners	24 februari 2016
Projectvoorstel “Ringland bis”	
Lunchoverleg over Ringland bis met Hoeilaart, ANB en Omgeving	25 augustus 2015
Recreatief knooppuntennetwerk Zoniënwood	
Overleg met Toerisme Vlaams-Brabant en RLD vzw i.k.v. uitbreiding wandelnetwerk Zuid-Dijleland – presentatie HORIZON	20 januari 2016
Vervolgproject HORIZON	
Opening bezoekerscentrum De Warandepoort in Tervuren	10 januari 2016
Overleg met VLM over landinrichtingsplan Molenbeekvallei, St.-Gen.-Rode	11 februari 2016
Overleg met gemeente Tervuren	18 februari 2016
Bovenlokaal partneroverleg	
Overleg met AWW – Vlaams Brabant i.k.v. geplande infrastructuurprojecten in Groenendaal en Jezus-Eik	8 mei 2014

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

Telefonisch overleg met MOW i.k.v. projecten Groenendaal	19 juni 2014
Overleg met kunstenaar Ad Wouters i.k.v. project verbindende kunst	22 juli 2014
Overleg met Onroerend Erfgoed i.k.v. OR-verbindingen en erfgoed ZW	28 juli 2014
Overleg met MOW over lopende projecten in Groenendaal	13 oktober 2014
Overleg met ANB en Provincie Vlaams-Brabant i.k.v. Impulsprogramma TV	8 juni 2015
Overleg met INBO voor advies over uitwerking OR-verbindingen	15 juni 2015
Deelname aan overlegforum visienota Ruimte (provincie Vlaams-Brabant)	23 juni 2015
Overleg met Provinciaal Natuurcentrum Limburg over OR-verbindingen	6 augustus 2015
Toelichting transitie regionale landschappen bij provincie Vlaams-Brabant	1 december 2015
Overleg met AWV en Overijse i.k.v. projecten in Jezus-Eik	11 januari 2016
Overleg met AWV en Hoeilaart i.k.v. projecten in Groenendaal	11 januari 2016
Overleg met TUCrail en Hoeilaart i.k.v. wandel/fietsverbinding Groenendaal	8 februari 2016

2. Vorming

Opleiding landschaps- en tuinarchitectuur	donderdagavond en/of vrijdag
Werkbezoek Demervallei door RLNH vzw	4 maart 2014
Lezingen prijs Rudi Verheyen	24 maart 2014
Lezing autochtoon plantgoed - wandeling Zoniënwoud	13 april 2014
Vorming publieke ruimte in verbinding: groene netwerken – presentatie	24 april 2014
Vorming publieke ruimte in verbinding: groene netwerken	15 mei 2014
Symposium biodiversiteitstoets	29 september 2014
Opleiding Wordpress	21 oktober 2014
VRP activiteit Ruimte Praat over strategisch project Demervallei	29 oktober 2014
Infosessie EFRO	8 december 2014
Inspiratiedag en ontwerpavond participatie	9 december 2014
Online-opleiding OneNote	27 januari 2015
Lezingen Dag van de Openbare Ruimte	5 februari 2015
GIFT-T conferentie door VLM	8 mei 2015
Infosessie Impulsprogramma Toerisme Vlaanderen	8 juni 2015
Studiedag Heesters door ANB	14 september 2015
Vorming Quantum-GIS deel 1	16 november 2015
Vorming Quantum-GIS deel 2	23 november 2015
Infosessie Europese subsidies door provincie Vlaams-Brabant	27 januari 2016
Colloquium Metropolitan Landscapes	28 januari 2016

3. Samenstelling overlegorganen

Dagelijks bestuur		
ANB – regio Groenendaal	Patrick Huvenne	Regiobeheerder Groenendaal
Gemeente Hoeilaart	Caroline Boers	Stedenbouwkundige
Gemeente Overijse	Tim Houben	Stedenbouwkundige
RLD vzw	Jan Verroken	Coördinator RLD vzw
	Tanya Cerulus	Projectcoördinator

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

Stuurgroep		
ANB – regio Groenendaal	Patrick Huvenne	Regiobeheerder Groenendaal
Gemeente Hoeilaart	Caroline Boers	Stedenbouwkundige
	Els Uytterhoeven	Schepen van cultuur, toerisme & erfgoed
	Tim Vandenput	Burgemeester
	Marc Vanderlinden	Schepen van openbare werken, patrimonium & water
Gemeente Overijse	Dirk Brankaer	Burgemeester
	Jan De Broyer	Schepen van Vlaams beleid, ruimtelijke ordening, woon- en grondbeleid, milieu en duurzaamheid en trage wegen, land- en tuinbouw, begraafplaatsen
	Tim Houben	Stedenbouwkundige
RLD vzw	Jan Verroken	Coördinator RLD vzw
	Tanya Cerulus	Projectcoördinator
Ruimte Vlaanderen	Roland Nackaerts	Gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar, afdeling APL
Ambtelijke werkgroep stationsomgeving Groenendaal (nog op te starten)		
ANB	Bart Van Camp	Landschapsarchitect
	Patrick Huvenne	Regiobeheerder Groenendaal
Agentschap Onroerend Erfgoed	Eline Buyle / Ruth Devolder	Erfgoedconsulent
AWV Vlaams-Brabant	Bart Tops	Dienstkruisingenieur/ projectleider
De Lijn Vlaams-Brabant	Arian Van Goidsenhoven	Deskundige verkeersinfrastructuur
Eurostation NV	Marc Elleboudt	Projectmanager
Gemeente Hoeilaart	Caroline Boers	Stedenbouwkundige
	Beatrijs Dhondt	Cultuurbeleidscoördinator
	Kris Lahaye	Hoofd Technische Dienst
	Marc Vanderlinden	Schepen van openbare werken, patrimonium & water
Infrabel	Carmen Berger / Cindy Verhaegen / nog te bepalen	Afdeling Asset Management (I-AM)
MOW	Kim Wouters / Mark Thoelen	Verkeerskundige
NMBS	Valérie Petit / Anja Marchal	Adviseur dagelijks beheer
	Elie Van de Sype / Arnaud Blommaert	Adviseur vastgoed
Provincie Vlaams – Brabant	Katrien Putzeys	Diensthoofd ruimtelijke ordening
	Sarah Van Geit	Deskundige mobiliteit
RLD vzw	Tanya Cerulus	Projectcoördinator HORIZON

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

Ruimte Vlaanderen	Geert Stichelbaut of collega	Gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar, afdeling APL
TEC Waals-Brabant	Charles Scharpe	Inspecteur studiebureau
Toerisme Vlaams-Brabant	Cedric Van Daele	Regiocoördinator Groene Gordel
	Stef Stegen	Bestuurssecretaris toeristische monitoring
Toerisme Vlaanderen	Els Brouwers / Kris Neven	Medewerker toeristisch-recreatieve projecten
Tucrail	Henri Vandeputte	Projectmanager RER - GEN L. 161 (I-B)
VMM bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken	Katrien Piessens of collega	Bekkencoördinator
Platform Onthaalpoort Groenendaal met daaronder de werkgroepen erfgoed (1), natuur (2), sport (3), bewegwijzering (4) en ondernemen (5)³		
ANB	Erik Bartholomees (4)	Boswachter
	Steven Decat (3)	Ploegbaas
	Patrick Huvenne	Regiobeheerder Groenendaal
	Pierre Kestemont (1), (2), (4)	Communicatiemedewerker
	Anouschka Kuijsters (4)	Projectondersteuner Life+OZON
	Dirk Raes (1), (2), (3), (4), (5)	Boswachter
B&B Hippo-Droom	Davy Verbeke & Sophie Ver-cammen (1), (2), (3), (4), (5)	Zaakvoerders
Centrum voor Natuur en milieueducatie vzw (c-v-n vzw)	Iris Buedts (2)	Educatief medewerker Vlaams-Brabant
	Mia Brankaer (2)	Educatief medewerker Bos-museum Jan van Ruusbroec
	Brigitte D'haese (4)	Natuurgids
Cultuurraad Hoeilaart	Hubert Didden (1), (2)	Lid
	Jan Lenaerts (1)	Voorzitter
De Rand vzw	Geoffrey Heyrbaut	Centrumverantwoordelijk GC de Bosuil
De Vrienden van het Zoniënwoud vzw	Claire Parisel	Beheerder
GECORO Hoeilaart	Stefaan Bockstal (1), (2), (4)	Actief lid
Gemeente Hoeilaart	Caroline Boers	Stedenbouwkundige
	Eva De Bleeker (2), (3)	Schepen van sport
	Beatrijs Dhondt	Cultuurbeleidscoördinator
	Bart Mullie (3)	Sportgekwalificeerd ambtenaar
	Kris Lahaye (4)	Hoofd Technische Dienst

³ De trekkers van elke werkgroep zijn in het vet aangeduid. De leden van elke werkgroep zijn aangeduid met het desbetreffende cijfer achter hun naam.

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

	Els Uytterhoeven (1), (5)	Schepen van cultuur, toerisme & erfgoed
	Annelies Vanderlinden (4)	Schepen van milieu
	Marc Vanderlinden (4)	Schepen van openbare werken, patrimonium & water
Gemeente Overijse	Tim Houben	Stedenbouwkundige
Gemeente Sint-Genesius-Rode	Geertrui Windels	Schepen van cultuur, milieu, ecologie en energie
Koninklijke Heemkundige kring Hoeilaart	Stefaan Bockstal (1), (2), (4)	Secretaris
	Michel Erkens (1), (2)	Voorzitter
	Yves Goffin (1)	Lid algemene vergadering
	Yvonne Goossens (1)	Lid algemene vergadering
Inverde	Veronique De Smedt (4)	Medewerker communicatie
	Jacinte Monsieur (1), (5)	Ontwikkelingsmanager
Milieuraad Hoeilaart	Chris Vanderlinden (1), (2), (3), (4)	Effectief lid
Natuurgroepering Zoniënwoud vzw (NGZ)	Martine Degreef (4)	Bestuurslid
	Ronny Mattelaer (1), (2), (4)	Voorzitter
	Caroline Teughels (1)	Bestuurslid
	Benno Van Beek (1), (2)	Natuurgids
	Chris Vanderlinden (1), (2), (3), (4)	Bestuurslid
	Johan Van Roy (2)	Natuurgids
Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant	Marc Brion	Erfgoedconsulent archeologie
Pantarein Publishing	Jan Mosselmans	Zaakvoerder
Provincie Vlaams-Brabant	Hadewijch Degryse (1)	Dienst erfgoed
RLD vzw	Tanya Cerulus (4), (5)	Projectcoördinator HORIZON
Toerisme Vlaams-Brabant	Stef Stegen	Bestuurssecretaris toeristische monitoring
Toerisme Vlaanderen	Kris Neven	Medewerker toeristisch-recreatieve projecten
WTC Hoeilaart	Mark Guldemont (3)	Bestuurslid & coördinator MTB
Zoniën Athletics Team	Manuel Lauwers (3)	Voorzitter
	Jan Doornbusch (3)	Inwoner Jezus-Eik, MTB
	Elke Flamey (3)	Inwoner Groenendaal, ruiter
Stuurgroep Masterplan Jezus-Eik (voorloper Platform Poort Jezus-Eik)		
BUUR	Berno Bosch	Projectmedewerker
BUUR	Jo Decoster	Projectcoördinator Masterplan Jezus-Eik
De Rand vzw	Geoffrey Heyrbaut	Centrumverantwoordelijk GC de

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

		Bosuil
Dorpsraad Jezus-Eik	Pips Luppens	Voorzitter Dorpsraad
Gemeente Overijse	Jan De Broyer	Schepen van Vlaams beleid, ruimtelijke ordening, woon- en grondbeleid, milieu en duurzaamheid en trage wegen, land- en tuinbouw, begraafplaatsen
	Tim Houben	Stedenbouwkundige
Kerkfabriek OLV-Jezus-Eik	Marc Vandenput	Lid kerkfabriek
Lokale economie Jezus-Eik	Lieven De Clercq	Zelfstandige - opticien
	Christine De Rijcke	Zelfstandige - tandarts
	Jacques Gobert	Uitbater cafetaria van GC de Bosuil
RebelGroup	Jan Verheyen	Projectontwikkelaar
RLD vzw	Tanya Cerulus	Projectcoördinator HORIZON
Platform Onthaalpoort Jezus-Eik met daaronder de werkgroepen imago (1), Witherencluster (2) en recreatie en beleving (3)⁴		
De Rand vzw	Geoffrey Heyrbaut	Centrumverantwoordelijk GC de Bosuil
Dorpsraad Jezus-Eik	Stijn Couder (3)	Secretaris
	Hugo Dewit (2)	Gecoöpteerd lid
	Pips Luppens (1)	Voorzitter
Gemeente Overijse	Dirk Brankaer	Burgemeester Voorzitter Platform
	Jan De Broyer	Schepen van Vlaams beleid, ruimtelijke ordening, woon- en grondbeleid, milieu en duurzaamheid en trage wegen, land- en tuinbouw, begraafplaatsen
	Tim Houben	Stedenbouwkundige
RLD vzw	Tanya Cerulus	Projectcoördinator HORIZON
Projectteam Landinrichting IJsevallei		
RLD vzw	Tanya Cerulus	Projectcoördinator HORIZON
VLM	Marino Boyen	Ecoloog
	Karl Cordemans	Archeoloog
	Johan De Ridder	Diensthoofd Projectontwerp
	Johan Laeremans	Landbouweconoom
	Jeroen Reyniers	Expert ruimtelijke planning
	Leen Sammels	Projectcoördinator LI IJsevallei

⁴ De trekkers van elke werkgroep zijn in het vet aangeduid. Naast deze bestuursleden maken nog talrijke bewoners, vrijwilligers, ondernemers, administraties etc. deel uit van de platformwerking.

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

	Luc Vander Elst	Coördinator LI Vlaamse Rand
	Katja Vander Poorten	Communicatie en participatie / Quick Wins
Werkgroep Landinrichting IJsevallei⁵		
ANB	Patrick Huvenne	Regiobeheerder Groenendaal
	René Meeuwis of collega: nog te betrekken	Team Gebiedsgericht Beleid
Agentschap Onroerend Erfgoed	Eline Buyle / Ruth Devolder: nog te betrekken	Erfgoedconsulent
Aquafin	Eva Rijckmans	Projectingenieur
Gemeente Hoeilaart	Caroline Boers	Stedenbouwkundige
	Eric Kumps	Groen- en milieuambtenaar
	Kris Lahaye	Hoofd Technische Dienst
	Jan Van Damme	Afdelingshoofd Vrije Tijd en Welzijn
	Annelies Vanderlinden	Schepen van milieu
Gemeente Overijse	Jan De Broyer	Schepen van Vlaams beleid, ruimtelijke ordening, woon- en grondbeleid, milieu en duurzaamheid en trage wegen, land- en tuinbouw, begraafplaatsen
	Klaas Geers	Duurzaamheidsambtenaar
	Tim Houben	Stedenbouwkundige
	Jean-Pierre Maervoet	Milieuambtenaar
	Annelies Vanderlinden	Assistent-diensthoofd Openbare Werken / Infrastructuur
Natuurpunt	Daan Verhaeghe	Vrijwilliger gebied Paardenwater
Provincie Vlaams-Brabant	Elke Artels	Dienst Waterlopen Dijlebekken
	Grete De Maeyer: nog te betrekken	Dienst leefmilieu
	Mieke de Wilde	Dienst Waterlopen Dijlebekken
Trage Wegen vzw	Guido Wyseure: nog te betrekken	Vertegenwoordiger Trage Wegen
RLD vzw	Tanya Cerulus	Projectcoördinator HORIZON
	Jan Verroken	Coördinator RLD vzw
VLM	leden projectteam LI IJsevallei	zie hierboven
VMM bekkensecretariaat Dijle-Zennebekken	Katrien Piessens	Bekkencoördinator
Ruimte Vlaanderen	Geert Stichelbaut of collega: nog te betrekken	Gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar, afdeling APL

⁵ De leden die tegelijk ook deel uitmaken van de beperktere “werkgroep open-ruimteverbindingen” zijn in het vet aangeduid.

4. Collegebesluiten deelname partnergemeenten aan LI IJsevallei

Uittreksel

Schepencollege d.d. 13 april 2015

AANWEZIG: Tim Vandenput, burgemeester
Geert Raymaekers, gemeentesecretaris
Els Uytterhoeven, Marc Vanderlinden, Eva De Bleeker en Jean-Paul Van Horenbeke, schepenen
Wilfried Van Raemdonck, OCMW-voorzitter

VERONTSCHULDIGD: Joris Pijpen, schepen

RUIMTELIJKE ORDENING. PROJECT HORIZON. GOEDKEURING ENGAGEMENTSVERKLARING LANDINRICHTINGSPROJECT VLM VOOR IJSEVALLEI.

Verantwoordelijke ambtenaar: Caroline Boers
Bevoegd lid van het college: Tim Vandenput

Voorgeschiedenis

In mei 2014 keurde de Vlaamse Regering het planprogramma van het landinrichtingsproject Vlaamse Rand goed. Eén van de planzones die hierin is opgenomen, is de IJsevallei op grondgebied van Hoeilaart en Overijse.

Feiten en context

Het college van burgemeester en schepenen wordt verzocht haar engagement voor het landinrichtingsproject IJsevallei kenbaar te maken.

Argumentatie

De komende jaren zullen één of meerdere landinrichtingsplannen opgesteld worden door de VLM om de visie voor dit gebied tot uitvoering te brengen. Ter voorbereiding van dergelijke landinrichtingsplannen zal in 2015 een studie worden opgestart om tot een meer gedetailleerde visie te komen en enkele actieplannen uit te werken die als basis zullen dienen voor de landinrichtingsplannen.

De studie zal worden uitbesteed aan een extern bureau. Ze start in 2015 en zal ten laatste in 2016 voltooid zijn. Om de studie op te volgen zal een begeleidingsgroep worden opgericht waarin de VLM, de gemeentes, het Agentschap voor Natuur en Bos en de vertegenwoordiger van het strategisch project Horizon zullen zetelen.

VLM stelt een multidisciplinair projectteam ter beschikking om de resultaten te vertalen in landinrichtingsplannen. De landinrichtingsplannen worden opgesteld in voortdurend nauw overleg met de gemeentes, de leden van de begeleidingsgroep en eventuele andere co-financierende partners.

Het voorstel is dat zowel gemeenten Overijse als Hoeilaart, kaderend binnen het strategisch project HORIZON, een engagement aangaan om:

- De bij hen aanwezige kennis en expertise over het gebied ter beschikking te stellen.
- De studieopdracht mee te financieren. De voorbereidende onderdelen van de studie (gebiedsbeschrijving, inventarisatie, thematische studies, ...) worden voor

70% gesubsidieerd door het Vlaams Gewest. De betrokken gemeentes engageren zich om ieder 15% te financieren, elk voor een maximumbedrag van €10.000.

- De nodige personeelsinzet ter beschikking te stellen om de studie en de verdere opmaak van de landinrichtingsplannen te begeleiden.
- Zich actief in te zetten voor de realisatie van de landinrichtingsplannen die het uiteindelijke resultaat zullen vormen en daar ook een timing en een cofinancieringsplan aan te verbinden.
- De afspraken verder te formaliseren in een samenwerkingsovereenkomst.

Binnen dit landinrichtingsproject Ijsevallei zouden o.a. gronden in natuurgebied tussen de Ijsevallei en de Molenstraat door de gemeente verworven kunnen worden.

Financieel advies

Financiële gevolgen voorzien	2200020-0620 grondbeleid	€ 10.000	
---------------------------------	-----------------------------	----------	--

BESLUIT:

Artikel 1

Het college van burgemeester en schepenen is akkoord om samen met de VLM en de gemeente Overijse het landinrichtingsproject Ijsevallei te realiseren.

Namens het Schepencollege
get. Geert Raymaekers
gemeentesecretaris
Voor eensluidend afschrift

get. Tim Vandenput
burgemeester

Geert Raymaekers
gemeentesecretaris

Tim Vandenput
burgemeester

3090 Overijse, 25 maart 2015

Vlaamse Landmaatschappij

Gulden Vlieslaan 72
1060 Brussel

- dienst > Ruimtelijke Ordening en grondbeleid
- openingsuren > maandag tot vrijdag van 8u00 tot 12u00
maandagavond van 17u30 tot 19u30
woensdagnamiddag van 14u00 tot 16u00
- uw kenmerk >
- ons kenmerk > ROG.TH.012.15
- vragen naar > Tim Houben
- telefoon / fax > 02 785 34 66
- e-mail > tim.houben@overijse.be
- bijlagen > /

ENGAGEMENTSVERKLARING Landinrichtingsproject Ijsevallei

Geachte

In mei 2014 keurde de Vlaamse Regering het planprogramma van het landinrichtingsproject Vlaamse Rand goed. Eén van de planzones die hierin is opgenomen, is de Ijsevallei op grondgebied van Hoeilaart en Overijse. De komende jaren zullen één of meerdere landinrichtingsplannen opgesteld worden om de visie voor dit gebied tot uitvoering te brengen. Ter voorbereiding van dergelijke landinrichtingsplannen zal in 2015 een studie worden opgestart om tot een meer gedetailleerde visie te komen en enkele actieplannen uit te werken die als basis zullen dienen voor de landinrichtingsplannen.

De studie zal worden uitbesteed aan een extern bureau. Ze start in 2015 en zal ten laatste in 2016 voltooid zijn. Om de studie op te volgen zal een begeleidingsgroep worden opgericht waarin de VLM, de gemeentes, het Agentschap voor Natuur en Bos en de vertegenwoordiger van het strategisch project Horizon zullen zetelen.

VLM stelt een multidisciplinair projectteam ter beschikking om de resultaten te vertalen in landinrichtingsplannen. De landinrichtingsplannen worden opgesteld in voortdurend nauw overleg met de gemeentes, de leden van de begeleidingsgroep en eventuele andere co-financierende partners.

De gemeente Overijse engageert zich om, in navolging van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen in zitting van 24 maart 2015:

- De aanwezige kennis en expertise over het gebied ter beschikking te stellen.
- De studieopdracht mee te financieren. De voorbereidende onderdelen van de studie (gebiedsbeschrijving, inventarisatie, thematische studies, ...) worden voor 70% gesubsidieerd door het Vlaams Gewest. De betrokken gemeentes engageren zich om ieder 15% te financieren, elk voor een maximumbedrag van €10.000.
- De nodige personcelsinzet ter beschikking te stellen om de studie en de verdere opmaak van de landinrichtingsplannen te begeleiden.

2de jaarrapport strategisch project HORIZON

- Zich actief in te zetten voor de realisatie van de landinrichtingsplannen die het uiteindelijke resultaat zullen vormen en daar ook een timing en een cofinancieringsplan aan te verbinden.
- De afspraken verder te formaliseren in een samenwerkingsovereenkomst

Met de meeste hoogachting

Namens het college van burgemeester en schepenen

Dieter Vanderhaeghe
gemeentesecretaris

Dirk Brankaer
burgemeester